

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону
који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-03-01/2017-26

Вежа: 6/0-03-762/2016

Датум: 13. март 2017. године

Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу чл. 22. става 2. и 66. став 3. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10), члана 2. став 1. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011), одлучујући у поступку по пријави концентрације поднетој од стране привредног друштва Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., са регистрованим седиштем на адреси Булевар Зорана Ђинђића бр. 8а, Београд-Нови Београд, Република Србија, које заступа Викторија Боклаг, преко пуномоћника, адвоката Растка Петаковића из адвокатске канцеларије Karanović & Nikolić, из Београда, ул. Ресавска бр. 23, Република Србија, настављеног по службеној дужности, на 100. седници одржаној 13. марта 2017. године, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ УСЛОВНО концентрација учесника на тржишту, која настаје стицањем непосредне контроле привредног друштва Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., са регистрованим седиштем на адреси Булевар Зорана Ђинђића бр. 8а, Београд-Нови Београд, Република Србија, регистрованог у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 17280554, над привредним друштвом Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o., са регистрованим седиштем на адреси ул. Цона Кенедија бр. 10d, Београд-Нови Београд, Република Србија, регистрованим у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 06901590, до чега долази стицањем 100% удела.

II ОДРЕЂУЈУ СЕ ПОСЕБНИ УСЛОВИ И РОКОВИ ЗА ЊИХОВО ИЗВРШАВАЊЕ:

1) Обавеза дезинвестирања паралелне секундарне мрежне инфраструктуре у зградама где постоје преклапања између учесника на тржишту из става I диспозитива:

1.1 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., се обавезује да ће дезинвестирати, односно да ће учинити све разумне напоре у циљу дезинвестирања – продаје паралелне секундарне кабловске инфраструктуре у зградама у којима постоје преклапања Инфраструктуре у његовој и својини Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o.

1.2 Разумним напором сматраће се активно поступање у циљу дезинвестирања Инфраструктуре, што укључује активно учешће у проналажењу потенцијалног купца.

1.3 Под Инфраструктуром се подразумевају следећи елементи паралелне секундарне кабловске инфраструктуре која служи пружању услуга дистрибуције медијских садржаја у оквиру Објеката: телекомуникациона мрежа од уласка у зграду до уласка у стан корисника, која се састоји од каблова, каналица, ормара и пасивне опреме која укључује конекторе, разделнике, сплитере и појачиваче са локалним напајањем (тамо где појачивачи постоје).

1.4 Под Објектима се подразумевају све зграде у Граду Београду у којима постоји преклапање Инфраструктуре Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. и Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o. на дан правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције.

1.5 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. се обавезује да ће дезинвестирати Инфраструктуру у року од [...] од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције.

1.6 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. ће Инфраструктуру која ће бити предмет дезинвестирања продати купцу који кумулативно испуњава следеће услове:

- а) Није повезано лице, у смислу Закона о заштити конкуренције, са Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o.;
- б) Располаже одговарајућим финансијским средствима на основу којих се оправдано може претпоставити да ће моћи пословати на тржишту;
- в) Првенствено представља стварног или потенцијалног конкурента Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o.;
- г) Прибавио је одобрење за спровођење концентрације од Комисије за заштиту конкуренције и одобрења других надлежних органа, уколико су таква одобрења потребна.

1.7 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. се обавезује да након правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције предузме све мере које му стоје на располагању, у циљу одржавања функционалности Инфраструктуре, односно да се уздржава од радњи које могу у битној мери неповољно утицати на рад Инфраструктуре, а

све то до дезинвестирања Инфраструктуре, односно до доношења одговарајуће одлуке Комисије за заштиту конкуренције којом се утврђује да је друштво Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. предузело све разумне мере ради дезинвестирања Инфраструктуре.

1.8 Сматраће се да је у сваком појединачном Објекту дезинвестирање спроведено уколико је дезинвестирана Инфраструктура која се на дан правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције налази било у својини Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., било у својини Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o., према избору Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o.

1.9 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. се обавезује да Комисији за заштиту конкуренције у року од 2 (два) месеца од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције достави писано обавештење чији ће обавезни елементи бити:

а) информација о Инфраструктури која ће бити понуђена за дезинвестирање у сваком појединачном Објекту, односно да ли ће се дезинвестирати Инфраструктура која се на дан правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције налази у својини Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. или Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o.

б) предлог лица за спровођење дезинвестирања Инфраструктуре - **Повереника за продају**. Повереник за продају је дужан да пре именовања достави Комисији за заштиту конкуренције план и програм мера које намерава да предузме ради дезинвестирања Инфраструктуре; и

в) предлог лица за надзирање очувања постојеће Инфраструктуре и поступка њеног дезинвестирања, укључујући достављање одговарајућих извештаја Комисији за заштиту конкуренције - **Повереника за надзор**, с тим да Повереник за продају и Повереник за надзор не могу бити исто лице.

г) Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. ће одредити, уз претходну писану сагласност Комисије за заштиту конкуренције, за сваког од наведених Повереника - правно лице које није повезано лице са Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., односно физичко лице које није запослени, директор, члан одбора директора, управе, управног или надзорног одбора било ког друштва у саставу групе друштава којој припада Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., (подразумевајући под овим и сва друштва у сличној вези са Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o.) и које није било запослени, директор, члан одбора директора, управе, управног или надзорног одбора било ког друштва у саставу групе којој припада Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., (подразумевајући под овим и сва друштва у сличној вези са Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.KOM d.o.o.) у периоду од 2 (две) године пре доношења решења Комисије за заштиту конкуренције и током трајања мандата повереника.

д) Повереник за продају и Повереник за надзор, односно њихова повезана лица у смислу Закона о заштити конкуренције, као ни супружници, усвојиоци или усвојеници, крвни сродници у правој линији без обзира на степен сродства и у побочној линији до другог степена сродства, нити тазбински сродници до другог степена сродства (за физичка лица која ће испред Повереника за продају бити задужена за дезинвестирање Инфраструктуре) не смеју да имају приватни интерес који утиче или би могао да утиче на поступање при вршењу својих обавеза у складу са Предлогом услова, што не обухвата претплатнички однос са Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., или повезаним лицима. Повереник за продају и Повереник за надзор су дужни да пре именованја доставе Комисији за заштиту конкуренције оверену изјаву којом потврђују да неће бити у сукобу интереса при обављању функције. Дужност избегавања сукоба интереса важи током трајања мандата повереника и 2 (две) године од дана окончања мандата.

Комисија за заштиту конкуренције ће приликом давања сагласности за именовање повереника, осим плана и програма мера ради дезинвестирања, посебно ценити да ли предложено лице испуњава услове који се односе на дужност избегавања сукоба интереса.

1.10 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., ће учинити све разумне напоре у циљу дезинвестирања Инфраструктуре Одговарајућем купцу под претходно наведеним условима, по цени која није минимална и коју сматра одговарајућом, најкасније у року за дезинвестирање. Уколико у року за дезинвестирање Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. не осигура дезинвестирање Инфраструктуре, Повереник за надзор ће у року од 15 (петнаест) дана након истека рока Комисији за заштиту конкуренције доставити образложено обавештење о неуспешном дезинвестирању и свим разумним мерама које су предузете у циљу дезинвестирања, а Комисија за заштиту конкуренције ће утврдити да ли су предузете све разумне мере и у том случају Комисија за заштиту конкуренције може дозволити продужење рока, односно додатни рок у трајању од [...] када Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. неће имати право да определи минималну цену Инфраструктуре, већ ће исту дезинвестирати по цени коју понуди Одговарајући купац. Повереник за продају је дужан да води рачуна о легитимним финансијским интересима Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. при спровођењу мера дезинвестирања и у додатном року (примера ради, у случају конкурентних понуда, дужан је да одабере економски повољнију понуду), али Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. не може да утиче на цену дезинвестирања Инфраструктуре. Истовремено, Комисија за заштиту конкуренције може наложити Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. да именује новог Повереника за продају, све под условом да је предузео све разумне мере ради дезинвестирања Инфраструктуре, што се утврђује посебном одлуком Комисије за заштиту конкуренције.

1.11 Уколико Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. ни у додатном року не успе да дезинвестира Инфраструктуру одговарајућем купцу, Повереник за надзор ће у року од 15 (петнаест) дана од истека додатног рока Комисији за заштиту конкуренције доставити образложено обавештење о неуспешном дезинвестирању и свим разумним мерама које су предузете у циљу дезинвестирања. Комисија за заштиту конкуренције ће, у том случају, на основу анализе свих предузетих мера, донети одговарајућу одлуку којом се утврђује да је

Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. предузео све разумне мере ради дезинвестирања Инфраструктуре, односно да је предузетим мерама испунио циљ услова из решења Комисије за заштиту конкуренције.

Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. ће Повереника за продају у року од 7 (седам) дана од добијања сагласности од стране Комисије за заштиту конкуренције, овластити за дезинвестирање Инфраструктуре која ће бити предмет дезинвестирања. Уколико је Повереник за продају правно лице, захтеваће од тог правног лица да одреди физичко лице, односно физичка лица која ће испред Повереника за продају бити задужена за дезинвестирање Инфраструктуре. То физичко лице мора испуњавати све услове прописане диспозитивом решења Комисије за заштиту конкуренције.

1.12 Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. ће сносити трошкове Повереника за продају и Повереника за надзор.

2) Обавеза извештавања о ценама

Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. се обавезује да, у року од 15 (петнаест) календарских дана од дана промене малопродајне цене основног пакета услуге медијских садржаја, Комисији за заштиту конкуренције достави, писаним и електронским путем, извештај који ће садржати податке о промени малопродајне цене основног пакета услуге дистрибуције медијских садржаја, уз образложење узрока промене цене.

Ова мера понашања примењиваће се у року од 2 (две) године од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције.

3) Понуда уговорне опције постојећим корисницима

Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. се обавезује да, након правноснажности овог решења, на својој званичној интернет страни истакне Обавештење за све кориснике који имају закључен уговор о претплатничком односу са друштвом Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.КОМ d.o.o. које ће садржати информацију о понуди за закључење једног од две врсте уговора по њиховом избору:

а) претплатнички уговор закључен на неодређено време, према важећим редовним условима које нуди постојећим или потенцијалним корисницима; или

б) претплатнички уговор закључен на одређено време, према важећим промотивним условима које нуди постојећим или потенцијалним корисницима.

III УТВРЂУЈЕ СЕ да је привредно друштво Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o., уплатило 6.161.947,50 (шестмилионастошездесетједнахиљададеветстотиначетрдесет седам и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, што представља прописани износ

таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у испитном поступку из члана 2. став 1. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Ток поступка и предузете радње

Дана 13. септембра 2016. године, Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), поднета је пријава концентрације бр. 6/0-02-663/2016-1 (у даљем тексту: пријава) од стране друштва Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. (у даљем тексту: SBB или подносилац пријаве), са регистрованим седиштем на адреси Булевар Зорана Ђинђића бр. 8а, Београд-Нови Београд, регистрованог у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 17280554, које заступа Викторија Боклаг, преко пуномоћника, адвоката Растка Петаковића из адвокатске канцеларије Karanović & Nikolić, из Београда, ул. Ресавска бр. 23, Република Србија, ради стицања 100% удела у друштву Interaktivne kablovske objedinjene mreže - I.КОМ d.o.o. (у даљем тексту: ИКОМ или Циљно друштво), са регистрованим седиштем на адреси ул. Цона Кенедија бр. 10 d, Београд-Нови Београд, регистрованим у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 06901590, које заступа Darach Patrick Reidy.

Подносилац је у целости извршио уплату прописане таксе за издавање акта Комисије у скраћеном поступку, као и накнадну уплату која је извршена у наложеном року у складу са закључком председника Комисије бр. 6/0-03-762/2016-1 (веза бр. 6/0-02-663/2016) од 14. новембра 2016. године, којим се поступак започет по пријави концентрације наставља као поступак испитивања концентрације по службеној дужности.

По поднетим захтевима за заштиту података у смислу чл. 45. Закона, и то како друштва SBB као странке у поступку, тако и захтева лица од којих су прибављени подаци, ставови и исправе у поступку, одлучивано је посебним закључцима.

Подносилац пријаве је предложио да Комисија донесе решење о одобрењу концентрације у скраћеном поступку, са следећим образложењем: а) учесници концентрације нису стране са супротним интересима; б) учесници концентрације су доставили Комисији све релевантне податке и чињенице; в) предложена концентрација неће довести до ограничења, нарушавања или спречавања конкуренције на тржишту, а посебно до стварања доминантног положаја.

Увидом у поднету пријаву од 13. септембра 2016. године, утврђено је да иста не садржи све неопходно да би се по њој могло поступати. Стога је Комисија упутила Налог за допуну пријаве бр. 6/0-02-663/2016-2 дана 20. септембра 2016. године, којим је подносиоцу наложено да уреди пријаву у складу са чл. 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, бр. 05/2016). и достави следеће недостајуће податке, информације и исправе:

1. број корисника услуга фиксне телефоније које пружа друштво SBV (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона), на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
2. приход (без ПДВ-а) од пружања услуга фиксне телефоније који је друштво SBV (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона) остварило на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
3. процену тржишног учешћа друштва SBV (и са њим повезаних учесника на тржишту у смислу чл. 5. Закона) на тржишту пружања услуга фиксне телефоније на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
4. број корисника услуга широкопојасног приступа интернету које пружа друштво SBV (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона), на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
5. приход (без ПДВ-а) од пружања услуга широкопојасног приступа интернету који је друштво SBV (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона) остварило на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
6. процену тржишног учешћа друштва SBV (и са њим повезаних учесника на тржишту у смислу чл. 5. Закона) на тржишту пружања услуга широкопојасног приступа интернету на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
7. број корисника услуга дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја - посебно исказати број корисника ове услуге) које пружа друштво SBV (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона), на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години . путем DTH технологије);
8. приход (без ПДВ-а) од пружања услуга дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја - посебно исказати остварени приход од ове услуге) који је друштво SBV (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона) остварило на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
9. процену тржишног учешћа друштва SBV (и са њим повезаних учесника на тржишту у смислу чл. 5. Закона) на тржишту пружања услуга дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја) на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
10. податак о броју корисника пакета услуга (фиксна телефонија, широкопојасни приступ интернету и ТВ медијски садржај) које пружа друштво SBV, и то по сваком пакету посебно на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години;

11. број корисника услуга фиксне телефоније које пружа друштво ИКОМ на територији појединачних општина града Београда у 2015. години, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години;
12. приход (без ПДВ-а) од пружања услуга фиксне телефоније који је друштво ИКОМ остварило на територији појединачних општина града Београда у 2015. години;
13. процену тржишног учешћа друштва ИКОМ на тржишту пружања услуга фиксне телефоније на територији појединачних општина града Београда у 2015. години, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
14. број корисника услуга широкопојасног приступа интернету које пружа друштво ИКОМ на територији појединачних општина града Београда у 2015. години, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години;
15. приход (без ПДВ-а) од пружања услуга широкопојасног приступа интернету који је друштво ИКОМ остварило на територији појединачних општина града Београда у 2015. години;
16. процену тржишног учешћа друштва ИКОМ на тржишту пружања услуга широкопојасног приступа интернету на територији појединачних општина града Београда у 2015. години, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
17. број корисника услуга дистрибуције медијских садржаја које пружа друштво ИКОМ, на територији појединачних општина града Београда у 2015. години, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години;
18. приход (без ПДВ-а) од пружања услуга дистрибуције медијских садржаја који је друштво ИКОМ остварило на територији појединачних општина града Београда у 2015. години;
19. процену тржишног учешћа друштва ИКОМ на тржишту пружања услуга дистрибуције медијских садржаја на територији појединачних општина града Београда у 2015. години, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
20. податак о броју корисника пакета услуга (фиксна телефонија, широкопојасни приступ интернету и ТВ медијски садржај) које пружа друштво ИКОМ, и то по сваком пакету посебно на територији појединачних општина града Београда у 2015. години и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2016. години;
21. процену броја корисника услуга фиксне телефоније које пружају остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно) на територији појединачних општина града Београда, и општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години;
22. процену прихода (без ПДВ-а) од пружања услуга фиксне телефоније који су остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно) остварили на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
23. процену тржишног учешћа осталих учесника на тржишту (за сваког учесника појединачно) на тржишту пружања услуга фиксне телефоније на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);

24. процену броја корисника услуга широкопојасног приступа интернету које пружају остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно), на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години;
25. процену прихода (без ПДВ-а) од пружања услуга широкопојасног приступа интернету који су остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно) остварили на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
26. процену тржишног учешћа осталих учесника на тржишту (за сваког учесника појединачно) на тржишту пружања услуга широкопојасног приступа интернету на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
27. процену броја корисника услуга дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја) које пружају остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно) на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години;
28. процену прихода (без ПДВ-а) од пружања услуга дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја) који су остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно) остварили на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, у 2015. години;
29. процену тржишног учешћа осталих учесника на тржишту (за сваког учесника појединачно) на тржишту пружања услуга дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја) на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода (без ПДВ-а);
30. процену броја корисника пакета услуга (фиксна телефонија, широкопојасни приступ интернету и ТВ медијски садржај) које пружају остали учесници на тржишту (за сваког учесника појединачно), и то по сваком пакету посебно на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек у 2015. години.

Поступајући по овом налогу Комисије, подносилац пријаве је 18. октобра 2016. године доставио допуну пријаве бр. 6/0-02-663/2016-6. Све достављене податке, исправе, изнете процене и наводе подносиоца пријаве у допуни пријаве бр. 6/0-02-663/2016-6, Комисија је ценила како код доношења закључка да се поступак по пријави концентрације настави по службеној дужности, тако и код утврђивања битних чињеница, доказа и осталих елемената на којима је засновала своје решење, а који су изнети Обавештењу о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације.

Испитујући предметну пријаву концентрације, Комисија је размотрила поднету пријаву са свим прилозима од 13. септембра 2016. године и допуну пријаве од 18. октобра 2016. године, те је оценом свих изнетих навода странке и из списка предмета ове управне ствари,

утврдила одлучне чињенице и околности, из којих је произлазило да су испуњени услови за поступак испитивања по службеној дужности из чл. 62. ст. 1. Закона.

Председник Комисије је донео закључак број 6/0-03-762/2016-1 (веза бр. 6/0-02-663/2016) дана 14. новембра 2016. године, којим је у ставу првом диспозитива одлучено у складу са чл. 62. Закона, да се настави по службеној дужности поступак, покренут по пријави концентрације привредног друштва SBB, која настаје стицањем контроле над привредним друштвом ИКОМ, стицањем 100% удела, ради испитивања да ли пријављена концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона о заштити конкуренције, односно да ли би се спровођењем концентрације значајно ограничила, нарушила или спречила конкуренција на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја.

Одлуком у ставу II диспозитива, упућен је позив свим лица која располажу подацима, исправама или другим информацијама које могу допринети правилном утврђивању чињеничног стања у овом поступку да их неодложно доставе Комисији.

Одлука у ставу III диспозитива донета је на основу члана 65. став 5. Закона и члана 2. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Одлука у ставу IV диспозитива овог закључка да се исти објављује у „Службеном гласнику РС“ и на интернет страни Комисије, донета је на основу члана 40. Закона. У Образложењу предметног закључка изнети су разлози за овакву одлуку.

У поступку који је настављен по службеној дужности, предузете су следеће потребне доказне радње у циљу потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања.

Имајући у виду податке, информације и наводе странке у дотадашњем току поступка, друштву SBB је закључком бр. 6/0-03-762/2016-7 од 23. новембра 2016. године наложено у форми упитника да достави додатне податке и информације, ради сагледавања комплетне слике и стања у овој ствари:

1. укупан број корисника услуге фиксне телефоније које пружа друштво SBB (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона), на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
2. приход (без ПДВ-а) од услуге фиксне телефоније које је друштво SBB (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона) остварило на територији појединачних општина града Београда за 2013., 2014. и 2015. годину и структуру прихода (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
3. малопродајна цена (без ПДВ-а) по месецима (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), просечна цена коштања и структура цене коштања услуге фиксне телефоније друштва SBB (уколико се малопродајна цена разликује по општинама,

- посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
4. укупан број корисника услуге широкопојасног приступа интернету које пружа друштво SBB (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона), на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
 5. приход (без ПДВ-а) од пружања услуге широкопојасног приступа интернету који је друштво SBB (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона) остварило на територији појединачних општина града Београда 2013., 2014. и 2015. годину и структуру прихода (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
 6. малопродајна цена основног (првог) пакета (без ПДВ-а) по месецима (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), просечна цена коштања и структура цене коштања услуге широкопојасног приступа интернету друштва SBB (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
 7. укупан број корисника услуге дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја - посебно исказати број корисника ове услуге) које пружа друштво SBB (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона), на територији појединачних општина града Београда и општина Мајданпек и Књажевац на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и структуру прихода (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
 8. приход (без ПДВ-а) од пружања услуге дистрибуције медијских садржаја (укључујући и DTH технологију преноса медијског садржаја - посебно исказати остварени приход од ове услуге) који је друштво SBB (и са њим повезани учесници на тржишту у смислу чл. 5. Закона) остварило на територији појединачних општина града Београда и општина Мајданпек и Књажевац за 2013., 2014. и 2015. годину и структуру прихода (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
 9. малопродајна цена основног пакета (без ПДВ-а) по месецима, (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), цена коштања и структура цене коштања услуге дистрибуције медијских садржаја – посебно за услуге DTH технологије друштва SBB (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
 10. укупан број корисника услуге дистрибуције медијских садржаја које пружа друштво SBB путем DTH технологије, за општине Књажевац и Мајданпек, појединачно, у периоду од 01. јануара до 31. августа 2016. године;
 11. податак о броју корисника пакета услуга и структуру приватних и пословних корисника у процентима (фиксна телефонија, широкопојасни приступ интернету и ТВ медијски садржај) које пружа друштво SBB, и то по сваком пакету посебно на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину;
 12. уколико је друштво SBB присутно на veleprodajном тржишту пружања услуге фиксне телефоније и/или пружања услуге широкопојасног приступа интернету, навести

процену његовог тржишног учешћа у Републици Србији за 2013., 2014. и 2015. годину за сваку услугу појединачно;

13. планове друштва SBB који се тичу задржавања, односно укидања бренда ИКОМ и статуса друштва ИКОМ као правног лица;
14. планове друштва SBB према постојећим корисницима услуга друштва ИКОМ који се односе на статус постојећих уговора са крајњим корисницима, будућих цена услуга фиксне телефоније, цена услуга широкопојасног приступа интернету, цена услуга дистрибуције медијских садржаја, као и цена пакета услуга;
15. да ли ће основни пакет дистрибуције медијских садржаја друштва ИКОМ бити и даље на располагању постојећим корисницима услуга друштва ИКОМ;
16. да ли ће постојећи основни пакет дистрибуције медијских садржаја друштва SBB бити обавезујући за постојеће кориснике друштва ИКОМ;
17. планиране рокове за „гашење“ аналогног сигнала и ефекте на цене услуге корисника који телевизијске програме прате преко више пријемника.

Комисија је закључком бр. 6/0-03-762/2016-8 од 23. новембра 2016. године, наложила друштву ИКОМ као учеснику предметне концентрације у својству циљног друштва, да на основу упитника достави следеће податке и информације:

1. укупан број корисника услуге фиксне телефоније које пружа друштво ИКОМ, на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
2. приход (без ПДВ-а) од услуге фиксне телефоније које је друштво ИКОМ остварило на територији појединачних општина града Београда за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
3. малопродајна цена (без ПДВ-а) по месецима (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), просечна цена коштања и структура цене коштања услуге фиксне телефоније друштва ИКОМ (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
4. укупан број корисника услуге широкопојасног приступа интернету које пружа друштво ИКОМ на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
5. приход (без ПДВ-а) од пружања услуге широкопојасног приступа интернету који је друштво ИКОМ остварило на територији појединачних општина града Београда за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
6. малопродајна цена основног (првог) пакета (без ПДВ-а) по месецима (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), просечна цена коштања и структура цене коштања услуге широкопојасног приступа интернету друштва ИКОМ (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);

7. укупан број корисника услуге дистрибуције медијских садржаја које пружа друштво ИКОМ на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
8. приход (без ПДВ-а) од пружања услуге дистрибуције медијских садржаја који је друштво ИКОМ остварило на територији појединачних општина града Београда за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
9. малопродајна цена (без ПДВ-а) по месецима, (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), цена коштања и структура цене коштања услуге дистрибуције медијских садржаја друштва ИКОМ (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
10. податак о броју корисника пакета услуга и структуру приватних и пословних корисника у процентима (фиксна телефонија, широкопојасни приступ интернету и ТВ медијски садржај) које пружа друштво ИКОМ, и то по сваком пакету посебно на територији појединачних општина града Београда на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину;
11. уколико је друштво ИКОМ присутно на велепродајном тржишту пружања услуге фиксне телефоније и/или пружања услуге широкопојасног приступа интернету, навести процену његовог тржишног учешћа у Републици Србији за 2013., 2014. и 2015. годину за сваку услугу појединачно.

Током поступка, Комисија је упутила закључке за доставом података и информација друштву Pink International Company d.o.o., са седиштем на адреси ул. Незнаног јунака бр. 1, Београд и представништву Fox Networks Group, са седиштем на адреси ул. Балканска бр. 2, Београд, која су добављачи/емитери медијског садржаја учесника концентрације. Закључком у форми упитника, наведеним друштвима је наложено да доставе следеће податке и информације посебно за сваку од три године које претходе години пријаве концентрације, односно за 2013., 2014. и 2015. годину

1. број ТВ канала програмског пакета и вредност накнаде права дистрибуције пакета ТВ канала према учесницима у концентрацији - друштву SBB и друштву ИКОМ, и то за сваког учесника концентрације појединачно;
2. учешће (у %) прихода оствареног продајом права дистрибуције ТВ канала према учесницима у концентрацији у укупном приходу друштва, и то за сваког учесника концентрације појединачно;
3. да ли је било промена висине накнаде за права дистрибуције ТВ канала према учесницима у концентрацији; објасните узроке евентуалних промена;
4. у којој мери представништво Fox Networks Group може да утиче на висину накнаде за права дистрибуције ТВ канала;
5. у којој мери дистрибутери могу да утичу на висину накнаде за права дистрибуције ТВ канала;
6. оцените могућност проналажења алтернативних купаца права дистрибуције ТВ канала у случају непоштовања уговорних одредби од стране дистрибутера медијских садржаја;

7. у случају да друштва SBB и/или ИКОМ након спровођења концентрације одлуче да смање висину накнаде за права дистрибуције ТВ канала за 5-10%, да ли би: а) наставили да продајете права дистрибуције ТВ канала истом дистрибутеру, б) наставили да продајете права дистрибуције ТВ канала неком другом дистрибутеру, ц) одустали да продајете права дистрибуције ТВ канала;
8. да ли сматрате да би преузимање контроле над друштвом ИКОМ од стране друштва SBB, могло утицати на положај вашег друштва и на који начин;
9. оцените досадашње тржишно понашање учесника концентрације – друштва SBB и друштва ИКОМ, према вашем друштву;
10. да ли емитери могу имати користи од спровођења концентрације, и образложите став;
11. да ли крајњи корисници услуге дистрибуције медијског садржаја могу имати користи од спровођења концентрације, и образложите став.

Комисија је у испитном поступку упутила већи број закључака за доставом података и информација и осталим учесницима/конкурентима на дефинисаним релевантним тржиштима производа/услуга, при чему су неки од конкурената присутни на свим дефинисаним релевантним тржиштима производа/услуга, док је одређени број њих присутан само на једном или два релевантна тржишта. Комисија је закључке доставила следећим конкурентима учесника концентрације: Телеком Србија а.д. ул. Таковска бр. 2, Београд; Јавно предузеће Пошта Србије, ул. Таковска бр. 2 Београд; Корперникус Technology d.o.o., ул. Јурија Гагарина бр. 206, Београд-Нови Београд; Radijus Vektor d.o.o., ул. Милетнија Поповића бр. 9, Београд-Нови Београд; Sat-Trakt d.o.o., ул. Маршала Тита бр. 111, Бачка Топола; Telenor d.o.o., ул. Омладинских Бригада бр. 90, Београд-Нови Београд; VIP Mobile d.o.o., ул. Омладинских Бригада бр. 21, Београд-Нови Београд; Orion Telekom d.o.o., и његовим повезаним друштвима Orion Telekom Tim, Orion Telekom WiFi и Orion Telekom Infrastruktura са седиштем на адреси Мала пруга бр. 8, Београд-Земун; Yunet International d.o.o., ул. Дубровачка бр. 35, Београд; Beotelnet-ISP d.o.o., ул. Булевар Војводе Мишића бр. 37; Masko d.o.o., ул. Јурија Гагарина бр. 227, Београд; BPP ing d.o.o., ул. Булевар Ослобођења бр. 45, Београд; АВА Tel d.o.o. ул. Владимира Поповића бр.6, Београд-Нови Београд; Kablkom d.o.o., ул. Радослава Грујића бр. 21/29, Београд; AVcom d.o.o., ул. 27. марта бр. 39/I, Београд; Truf d.o.o., ул. Војводе Степе бр. 284/85, Београд; Softnet d.o.o. ул. Владимира Поповића бр. 40, Београд-Нови Београд; Detel.Com d.o.o., ул. Булевар Михаила Пупина 10ж, Београд-Нови Београд; Netlogic d.o.o., ул. Милутина Миланковића бр.1, Београд-Нови Београд.

Свим наведеним друштвима Комисија је закључком у форми упитника наложила достављање следећих података и информација:

I

1. укупан број корисника услуге фиксне телефоније које пружа друштво, на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
2. приход (без ПДВ-а) од услуге фиксне телефоније које је друштво остварило на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине

Мајданпек за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;

3. малопродајна цена (без ПДВ-а) по месецима (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), просечна цена коштања и структура цене коштања услуге фиксне телефоније друштва (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
4. процену тржишног учешћа друштва на тржишту пружања услуга фиксне телефоније на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода без ПДВ-а;

II

5. укупан број корисника услуге широкопојасног приступа интернету према начину приступа (кабловски, xDSL, бежични, мобилни путем USB модема) које пружа друштво на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
6. приход (без ПДВ-а) од пружања услуге широкопојасног приступа интернету према начину приступа (кабловски, xDSL, бежични, мобилни путем USB модема) који је друштво остварило на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
7. малопродајна цена (без ПДВ-а) основног (првог) пакета према начину приступа (кабловски, xDSL, бежични, мобилни путем USB модема) по месецима (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), просечна цена коштања и структура цене коштања услуге широкопојасног приступа интернету друштва (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
8. процену тржишног учешћа друштва на тржишту пружања услуга широкопојасног приступа интернету на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода без ПДВ-а;

III

9. укупан број корисника услуге дистрибуције медијских садржаја према начину дистрибуције медијских садржаја (KDS, IPTV, DTH, DTT) које пружа друштво на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;
10. приход (без ПДВ-а) од пружања услуге дистрибуције медијских садржаја према начину дистрибуције медијских садржаја (KDS, IPTV, DTH, DTT) који је друштво остварило на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек за 2013., 2014. и 2015. годину и њихову структуру (приватни и пословни корисници) изражену у процентима;

11. малопродајна цена (без ПДВ-а) по месецима, (од јануара 2013. године до децембра 2015. године), цена коштања и структура цене коштања услуге дистрибуције медијских садржаја друштва (уколико се малопродајна цена разликује по општинама, посебно исказати малопродајну цену без ПДВ-а, просечну цену коштања и структуру цене коштања за сваку општину);
12. процену тржишног учешћа друштва на тржишту пружања услуга дистрибуције медијских садржаја на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек, по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода без ПДВ-а;

IV

13. податак о броју корисника пакета услуга (фиксна телефонија, широкопојасни приступ интернету и ТВ медијски садржај) које пружа друштво, и то по сваком пакету посебно на територији појединачних општина града Београда, општине Књажевац и општине Мајданпек на дан 31.12. за 2013., 2014. и 2015. годину;
14. уколико је друштво присутно на veleпродајном тржишту пружања услуге фиксне телефоније и/или пружања услуге широкопојасног приступа интернету, навести процену тржишног учешћа у Републици Србији за сваку услугу појединачно;
15. да ли сматрате да би преузимање контроле над друштвом ИКОМ од стране друштва SBB, могло утицати на ваш положај на тржиштима пружања услуге фиксне телефоније, широкопојасног приступа интернету и дистрибуцији медијског садржаја и на који начин;
16. оцените досадашње тржишно понашање учесника концентрације - друштва SBB и друштва ИКОМ;
17. да ли остали оператори пружања услуге фиксне телефоније, широкопојасног приступа интернету и дистрибуције медијских садржаја могу имати користи од спровођења предметне концентрације, и образложите став;
18. да ли корисници предметних услуга могу имати користи/штете од спровођења предметне концентрације, и образложите став;
19. да ли друштво има техничких могућности да приступи кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији, односно да ли постоје баријере за приступ истој и које врсте;
20. уколико постоји техничка могућност приступа кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији, под којим комерцијалним условима (број корисника, територија, цена, итд.) би друштво приступило кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији.

Комисија је друштву Телеком Србија а.д. осим горе наведеног, затражила и податак о броју корисника услуге дистрибуције медијског садржаја зависног друштва mts AntenaTV д.о.о. на дан 01.11.2016 године и оцену даљег развоја у смислу броја корисника и квалитета понуде ТВ канала, као и податак о покривености територије града Београда 4G мрежом на дан 01.11.2016. године и оцену даљег развоја, као и период у коме се може очекивати развој 5G мреже.

У циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, Комисија се обратила Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге Републике Србије (у даљем тексту: РАТЕЛ). Од РАТЕЛА-а је затражено да достави следеће:

1. податке о учесницима на тржишту пружања услуге фиксне телефоније (пословно име и матични број), по општинама за град Београд и за општине Књажевац и Мајданпек;
2. број корисника услуге фиксне телефоније по оператору, по општинама за град Београд и за општине Књажевац и Мајданпек;
3. податке о учесницима на малопродајном тржишту пружања услуге широкопојасног приступа интернету (пословне име, матични број и начин реализације приступа интернету), по општинама за град Београд и за општине Књажевац и Мајданпек;
4. број корисника услуге широкопојасног приступа интернету по оператору, по начину реализације приступа интернету, по општинама за град Београд и за општине Књажевац и Мајданпек;
5. податке о учесницима на малопродајном тржишту пружања услуге дистрибуције медијских садржаја (пословне име, матични број и начин пружања услуге дистрибуције медијских садржаја), по општинама за град Београд и за општине Књажевац и Мајданпек;
6. број корисника услуге дистрибуције медијских садржаја по оператору, по начину дистрибуције медијских садржаја, по општинама за град Београд и за општине Књажевац и Мајданпек;
7. да ли постоје техничке могућности да други учесници на тржишту приступе кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији;
8. процену и опис потенцијалних ефеката (позитивних/негативних) у случају спровођења концентрације на тржишту пружања услуге фиксне телефоније, малопродајном тржишту пружања услуге широкопојасног приступа интернету и малопродајном тржишту пружања услуге дистрибуције медијских садржаја;
9. да ли корисници наведених услуга могу имати користи, односно штете, од спровођења предметне концентрације и образложите какве би оне биле.

Изведеним доказима у току поступка по поднетој пријави концентрације који је настављен по службеној дужности, и након разматрања и анализе прикупљених података, информација и документације, утврђене су следеће битне чињенице и елементи на којима је Комисија засновала своју одлуку.

Учесници у концентрацији

SBB је друштво са ограниченом одговорношћу у приватном власништву које је основано 2000. године. Друштво је регистровано за делатност телекомуникација, постављање антена, каблова и других проводника, односно пружање услуга кабловске телевизије, интернета и телефоније физичким и правним лицима, као и за обављање послова у спољнотрговинском промету (шифра делатности: 6110 - кабловске телекомуникације). SBB је регистровани телекомуникациони оператор у Републици Србији, који претежно функционише као оператор дигиталне и аналогне кабловске телевизије и широкопојасног интернета. Дигитализацијом мрежних услуга и либерализацијом тржишта фиксне

телефоније, SBB је постао и оператор фиксне телефоније. SBB је у крајњем власништву фондова којима управљају друштва повезана са друштвом KKR & Co. L.P (у даљем тексту KKR), партнерством основаним у Делаверу, са регистрованим седиштем на адреси 9 West 57th Street, Suite 4200, Њујорк 10019, САД. Поред друштва SBB, у оквиру KKR групе тренутно послује већи број регистрованих друштва у Републици Србији. Ова друштва се третирају као један учесник на тржишту у смислу члана 5. Закона.

Друштво ИКОМ, основано 1991. године, је телекомуникациони оператер који је активан као оператер дигиталне и аналогне кабловске телевизије, кабловског интернета и фиксне телефоније (шифра делатности: 6110 - кабловске телекомуникације). ИКОМ је у власништву три кипарске компаније: Mitton Investments Limited, матични број HE 185033, која поседује 43,9% удела у Циљном друштву, Zawit Ltd, матични број HE 355880, која поседује 25,7% удела у Циљном друштву и S.M.C.E. Telecom Consult Limited, матични број HE 355962, која поседује 30,4% удела у Циљном друштву. У складу са одговарајућим дозволама РАТЕЛ-а, ИКОМ поседује телекомуникациону мрежну инфраструктуру и пружа услуге фиксне телефоније, широкопојасног приступа Интернету и услуге дистрибуције медијског садржаја корисницима на територији града Београда. Од 1. јануара 2016. године, наведене услуге друштво пружа и корисницима на територији општина Мајданпек и Књажевац. ИКОМ нема регистрованих зависних друштава у Републици Србији.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Правни основ предметне трансакције представља Уговор о куповини удела, који су 29. августа 2016. године закључили SBB у својству купца и друштва Mitton Investments Limited, Zawit Ltd, и S.M.C.E. Telecom Consult Limited, у својству продаваца 100% удела у друштву ИКОМ. Као резултат спровођења концентрације, Циљно друштво ће бити под појединачном контролом KKR групе, путем стицања целокупног удела у друштву ИКОМ од стране SBB-а, што представља концентрацију у смислу чл. 17. став 1. тачка 2. Закона. Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу чл. 61. ст. 1. тач. 2. Закона, што је утврђено увидом у финансијске извештаје учесника концентрације. Пријава је поднета благовремено у року од 15 дана од дана закључења уговора који представља акт о концентрацији, у складу са чл. 63. ст. 1. тач. 1. Закона, и у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, бр. 5/2016).

Релевантна тржишта

Приликом дефинисања релевантних тржишта производа/услуга, Комисија је иста дефинисала је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, број 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

За потребе предметног поступка дефинисана су три релевантна тржишта производа/услуга, и то:

1. малопродајно тржиште пружања услуга фиксне телефоније;
2. малопродајно тржиште пружања услуга широкопојасног приступа интернету;
3. малопродајно тржиште пружања услуге дистрибуције медијског садржаја.

1. Малопродајно тржиште пружања услуга фиксне телефоније

Полазећи од стварних активности учесника концентрације, односно Циљног друштва, уважавајући принцип технолошке неутралности у складу са досадашњом праксом у раду, Комисија је као прво релевантно тржиште дефинисала малопродајно тржиште пружања услуга фиксне телефоније. Комисија је имала у виду да Циљно друштво на дан 31.12.2015. године није било присутно на велепродајном тржишту пружања услуге фиксне говорне телефоније. Када је реч о географској димензији овог релевантног тржишта Комисија није могла да прихвати предлог подносиоца пријаве да оно буде дефинисано као тржиште Републике Србије. Ово из разлога што је активност учесника концентрације на овом тржишту условљена поседовањем кабловске инфраструктуре као техничког предуслова за пружање малопродајне услуге фиксне телефоније. Услед чињенице да Циљно друштво није располагало кабловском инфраструктуром ван града Београда у анализираном периоду (2013 – 2015), оно није било у могућности да услуге фиксне телефоније пружа ван подручја града Београда. Због тога је Комисија ово релевантно тржиште производа/услуга географски дефинисала као територију (подручје) града Београда

Приликом оцене могућности супституције на страни тражње која по својој суштини представља могућност корисницима услуге фиксне телефоније да замене услугу чија је цена повећана другом услугом или да замене оператора који је повећао цене својих услуга, оператором чије су цене остале непромењене, Комисија је имала у виду чињеницу да је до либерализације овог тржишта дошло 2010. године. Према подацима РАТЕЛ-а дозволу за пружање услуга приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији крајњим корисницима на територији града Београда у 2015. години имало је десет оператора, од којих је њих осам било и стварно активно.

Приступ јавној телефонској мрежи на фиксној локацији може се остварити коришћењем следећих прикључака: аналогног (POTS) прикључка, ISDN прикључка, бежичног претплатничког прикључка FWA – CDMA, IP прикључка и прикључка путем кабловских мрежа. Највећи број претплатника услуге фиксне телефоније користе путем аналогног (POTS) прикључка. Корисници те услуге имају могућност преласка код оператора који предметну услугу пружају преко дигиталних технологија, пре свега кабловских оператора.

Када је реч о супституцији понуде која представља способност оператора који нису активни на релевантном тржишту, да након повећања цене услуге фиксне телефоније пружају исте или сличне услуге по повољнијим условима, за потребе конкретног поступка Комисија је констатовала да је ова способност учесника у концентрацији условљена

њиховим поседовањем кабловске инфраструктуре. За разлику од њих остали учесници на тржишту који поседују дозволу за пружање ове врсте услуга, а који користе друге технологије немају овакву врсту ограничења. У сваком случају либерализацијом тржишта и супституција понуде и супституција тражње постале су могуће.

Оцењујући стање на овом релевантном тржишту пре и после спровођења концентрације, Комисија је имала намеру да тржишну структуру искаже по критеријуму оствареног укупног прихода и по критеријуму броја корисника на релевантном тржишту. Иако је Комисија добила податке оператора о приходима од пружања услуге фиксне телефоније, они нису могли бити коришћени за оцену ефеката концентрације, из разлога зато што не би одговарали реалном стању на тржишту. Наиме, према достављеним подацима о приходима и ценама предметне услуге, Комисија је утврдила да су оператори користили различиту методологију приликом обрачуна прихода од продаје, те да такви подаци не би били међусобно упоредиви. Подносилац пријаве је приходе од продаје обрачунао као производ броја корисника и цене услуге фиксне телефоније. Телеком Србија је у обрачун својих прихода од продаје, осим прихода од претплате, укључио и остварени саобраћај. Ово из разлога што учесници у концентрацији услугу пружања фиксне телефоније пружају само у оквиру пакета услуга, а не као појединачну услугу.

Комисија је током испитног поступка упутила закључке свим операторима (Телеком Србија а.д., Orion Telekom d.o.o., Telenor d.o.o., I.kom d.o.o., Kopernikus Technology d.o.o., SBB d.o.o., Sat-Trakt d.o.o., Beotelnet-Isp d.o.o., Radijus Vektor d.o.o., Masko d.o.o.), који су у 2015. години поседовали дозволу за пружање услуга приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији крајњим корисницима на територији града Београда.

На основу достављених података, Комисија је констатовала да је на територији града Београда услуга фиксне телефоније пружало осам оператора на дан 31.12. 2015. године (сви осим друштава Kopernikus Technology и Sat-Trakt). Процењујући могуће ефекте спровођења предметне концентрације, Комисија је спровела анализу тржишне структуре за период од три године (од 2013. до 2015. године), на основу укупног броја корисника услуга фиксне телефоније.

У посматраном периоду приметна је тенденција смањења укупног броја корисника за 5%, односно за 40.372 претплатника, тако да је на крају 2015. године било укупно 802.885. Приватни корисници чине 85,88% претплатника, док 14,12% су пословни корисници услуга фиксне телефоније. Тржишно учешће према укупном броју корисника је приказано у Табели број 1.

Табела 1. Тржишно учешће према укупном броју корисника услуга фиксне телефоније и вредности НН индекса у граду Београду, пре концентрације

ОПЕРАТОР	УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА			ТРЖИШНО УЧЕШЋЕ (%)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
TELEKOM SRBIJA	[...]	[...]	[...]	/90-100/%	/90-100/%	/90-100/%
SBB	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/5-10/%
TELENOR	-	[...]	[...]	-	/0-5/%	/0-5/%
IKOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
ORION	3.690	4.169	4.645	0,44	0,51	0,58
RADIJUS VEKTOR			[...]			/0-5/%
BEOTEL			[...]			/0-5/%
MASKO			[...]			/0-5/%
УКУПНО	843.257	824.595	802.885			
НН индекс				9.544	9.129	8.187

Извор: Комисија, калкулација на основу података достављених од оператора

У периоду од 2013. до 2015. године, највећи раст тржишног учешћа од [...] процентна поена имало је друштво SBB, док је тржишни лидер Телеком Србија имао пад тржишног учешћа од [...] процентна поена. Сви остали оператори, укључујући и Циљно друштво имали су заједно мање од /0-5/% тржишног учешћа.

У посматраном периоду уочава се тенденција пада вредности НН индекса (са 9.544 у 2013. години на 8.187 у 2015. години), што је последица смањења тржишног учешћа водећег оператора и раста тржишног учешћа првог пратиоца. Међутим, на основу високих вредности НН индекса, јасно је да је тржиште пружања услуга фиксне телефоније у граду Београду пре спровођења концентрације било високо концентрисано. Након спровођења концентрације вредност НН индекса износиће 8.199 поена, што представља незнатну промену од свега 12 поена у односу на стање пре спровођења концентрације. Реализацијом предметне концентрације неће се променити структура тржишта, односно тржиште ће и даље остати високо концентрисано. Имајући у виду да је промена вредности НН индекса мања од 150 поена, закључено је да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из чл. 19. Закона. С тога, спровођењем предметне концентрације, друштво SBB неће значајно ограничити, нарушити или спречити конкуренцију на малопродајном тржишту пружања услуга фиксне телефоније у граду Београду или његовом делу, пре свега стварањем или јачањем доминантног положаја. Комисија је из тог разлога закључила да предметна концентрација на овом релевантном тржишту неће проузроковати негативне ефекте.

2. Малопродајно тржиште пружања услуге широкопојасног приступа интернету

И приликом дефинисања овог релевантног тржишта, Комисија је полазећи од стварних активности учесника концентрације, односно Циљног друштва, и уважавајући принцип технолошке неутралности у складу са досадашњом праксом у раду, исто дефинисала као малопродајно тржиште пружања услуга широкопојасног приступа интернету. Комисија је

имала у виду да Циљно друштво на дан 31.12.2015. године није било присутно на велепродајном тржишту пружања услуге широкопојасног приступа интернету.

И у овом случају, када је реч о географској димензији овог релевантног тржишта, Комисија из истих разлога као код дефинисања претходног релевантног тржишта, није могла да прихвати предлог подносиоца пријаве да оно буде дефинисано као тржиште Републике Србије. И на овом тржишту активност учесника концентрације условљена је поседовањем кабловске инфраструктуре као техничког предуслова за пружање малопродајне услуге широкопојасног приступа интернету. Услед чињенице да Циљно друштво није располагало кабловском инфраструктуром ван града Београда у анализираном периоду (2013 – 2015), оно није било у могућности да услуге ову врсту услуга пружа ван подручја града Београда. Због тога је Комисија ово релевантно тржиште производа/услуга географски дефинисала као територију (подручје) града Београда.

Према подацима РАТЕЛ-а, услуге широкопојасног приступа интернету у граду Београду на дан 31.12.2015. године пружало је 38 оператора. За потребе оцене ефеката концентрације, Комисија је анкетирала 15 оператора, чије је тржишно учешће износило 99,06% од укупног броја корисника ове услуге у 2015. години.

Приступ широкопојасном интернету према технологији дистрибуције може се остварити на следећи начин: путем бакрене парице (xDSL), путем кабловских мрежа, путем оптичких влакана, путем фиксних бежичних мрежа (Homebox, WiMAX, Wi-Fi Hot-Spots), путем мобилних мрежа (преко USB модема). Дефинисање граница релевантног тржишта производа/услуга подразумева одређивање појединачног производа/услуге или групе производа/услуга који чине јединствено тржиште, а које крајњи корисници сматрају заменљивим. Увидом у достављене податке и информације, Комисија је констатовала да се цене, али и брзине приступа интернету разликују у оквиру појединачних технологија дистрибуције, као и између самих технологија. Највећи број корисника је у 2015. години користио брзину интернета од 10 Mbit/s до 30Mbit/s. Комисија је спровела анализу кретања цена, међутим резултати ове анализе не би били репрезентативни имајући у виду посматрани период од 36 месеци у коме су се цене у просеку за сваку технологију дистрибуције промениле само два пута, односно да је волатилност посматраних временских серија веома ниска. За потребе оцене ефеката концентрације, Комисија је у овом случају у релевантно тржиште производа/услуга укључила и мобилни интернет који се остварује само путем наменског (USB) модема. Интернет путем наменског (USB) модема је по својим карактеристикама и ценама веома сличан интернету који се остварује путем других технологија дистрибуције. Наиме, увидом у тарифне пакете мобилних оператора, уочава се да је као и код осталих технологија дистрибуције, приступ интернету неограничен, али је у зависности од пакета лимитиран брзином преноса. Максималне брзине преноса су ограничене потрошеним саобраћајем, које се у зависности од пакета и оператора крећу од 7,2 до 100 Mb/s. Конкретно, мобилни оператор VIP од 2016. године нуди пакет „кућни нет“ који по својим карактеристикама и цени се може у потпуности сматрати заменљивим у односу на остале технологије дистрибуције интернета. У првом пакету „кућни нет“ могуће је повезати до 32 уређаја, уз неограничен пренос података и брзину од 10/2 Mb/s. На основу претходно наведеног, Комисија сматра да не постоје

значајне разлике у погледу функционалности између фиксног и мобилног широкопојасног интернета путем наменског (USB) модема, као и да приступ интернету путем наменског (USB) модема може представљати замену, а не допуну фиксном широкопојасном приступу.

На основу достављених података РАТЕЛА-а, Комисија је констатовала да је на територији града Београда услуге широкопојасног приступа интернету пружало 38 оператора у 2015. години, што је за 9 оператора мање него у 2014. години. Процењујући могуће ефекте спровођења предметне концентрације, Комисија је спровела анализу тржишне структуре за период од три године (од 2013. до 2015. године), на основу укупног броја корисника 15 оператора широкопојасног приступа интернету.

У посматраном периоду приметна је тенденција пораста укупног броја корисника за 89.616, односно за 21,3%, тако да је на крају 2015. године било укупно 510.217 претплатника. Тржишно учешће према укупном броју корисника је приказано у Табели број 2.1.

Табела 2.1. Тржишно учешће према укупном броју корисника услуга широкопојасног приступа интернету и вредности НН индекса у граду Београду, пре концентрације

ОПЕРАТОР	УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА			ТРЖИШНО УЧЕШЋЕ (%)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
TELEKOM SRBIJA	[...]	[...]	[...]	/20-30/%	/20-30/%	/20-30/%
SBB	[...]	[...]	[...]	/20-30/%	/20-30/%	/20-30/%
IKOM	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/5-10/%	/5-10/%
TELENOR	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/5-10/%	/5-10/%
VIP	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/5-10/%	/5-10/%
RADIUS VEKTOR	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
ORION TELEKOM	21.602	18.630	17.195	5,14	3,91	3,37
POŠTA SRBIJE	10.271	12.666	13.709	2,44	2,66	2,69
YUNET INTERNATIONAL	15.984	14.351	12.325	3,80	3,02	2,42
BEOTELNET-ISP	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
TRUF	7.140	7.368	6.686	1,70	1,55	1,31
AVCOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
BPP ING	2.777	2.928	2.681	0,66	0,62	0,53
KOPERNIKUS	1.449	1.756	2.187	0,34	0,37	0,43
MASKO	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
УКУПНО	420.601	475.943	510.217			
НН индекс				1.627	1.784	1.853

Извор: Комисија, калкулација на основу података достављених од оператора

Највећи раст тржишног учешћа према критеријуму укупног броја корисника у посматраном периоду имало је друштво Телеком Србија од [...] процентна поена, док је тржишно учешће друштва SBB, порасло за [...] процентни поен. Тржишно учешће Циљног

друштва у посматраном периоду је незнатно порасло, односно за свега [...] процентна поена

У посматраном периоду уочава се тенденција раста вредности НН индекса, што је последица промене тржишног учешћа водећих оператора. На основу вредности НН индекса, јасно је да је малопродајно тржиште пружања услуге широкопојасног приступа интернету у граду Београду пре спровођења концентрације било умерено концентрисано. Након спровођења концентрације, тржишно учешће друштва SBB износиће /30-40/%, односно вредност НН индекса износиће 2.382 поена, што представља промену од 529 поена. Реализацијом предметне концентрације промениће се структура тржишта, односно тржиште ће постати високо концентрисано.

Комисија је спровела анализу тржишне структуре и на бази прихода од продаје за 2015. годину. Тржишно учешће према укупном броју корисника услуга широкопојасног приступа интернету и вредности НН индекса у граду Београду приказано је у табели бр. 2.2.

Табела 2.2. Тржишно учешће према приходу од продаје услуга широкопојасног приступа интернету и вредности НН индекса у граду Београду за 2015. годину, пре концентрације

ОПЕРАТОР	ПРИХОД ОД ПРОДАЈЕ (РСД)	ТРЖИШНО УЧЕШЋЕ (%)
SBB	[...]	/30-40/%
TELEKOM SRBIJA	[...]	/20-30/%
IKOM	[...]	/10-20/%
TELENOR	[...]	/5-10/%
ORION TELEKOM	341.949.198	4,83
RADIJUS VEKTOR	[...]	/0-5/%
VIP	[...]	/0-5/%
YUNET INTERNATIONAL	194.164.353	2,74
BEOTELNET-ISP	[...]	/0-5/%
POŠTA SRBIJE	70.562.162	1,00
TRUF	69.029.205	0,98
AVCOM	[...]	/0-5/%
BPP ING	37.314.406	0,53
KOPERNIKUS	23.978.352	0,34
MASKO	[...]	/0-5/%
УКУПНО	7.079.697.188	
НН индекс		1.993

Извор: Комисија, калкулација на основу података достављених од оператора

Малопродајно тржиште пружања услуга широкопојасног приступа интернету према приходима од продаје у 2015. години је било умерено концентрисано, али веома близу високо концентрисаног тржишта. У односу на критеријум према укупном броју корисника, приметно је да је Подносилац пријаве према критеријуму прихода од продаје

тржишни лидер. Основни разлог промене је што је друштво Телеком Србија имало ниже цене предметне услуге и да је [...]% корисника користило интернет путем наменског (USB) модема, чија је цена нижа од цене ADSL и кабловског интернета. После спровођења концентрације, тржишно учешће друштва SBB износиће /40-50/%, док ће вредност НН индекса порастати за 807 поена и износиће 2.800 поена. Реализацијом предметне концентрације промениће се структура тржишта, тако што ће тржиште широкопојасног приступа интернету постати високо концентрисано.

Комисија је на основу оба примењена критеријума упркос повећању вредности НН индекса и степена концентрисаности овог тржишта, проценила да реализација предметне концентрације не доводи до забринутости у погледу ограничавања конкуренције на малопродајном тржишту пружања услуге широкопојасног приступа интернету. Комисија сматра да на овом релевантном тржишту постоји конкуренција између активних учесника на овом тржишту и могућих начина (технологија) приступа интернету. Захтеви корисника за бржим интернетом и квалитетнијом понудом представљају подстицај операторима да се на њих одговори. Са друге стране, оператори су да би задржали (али и повећали) број корисника, као и приходе од продаје мотивисани да инвестирају, не само у постојеће, него и у развој нових технологија. Стратегијом развоја информационог друштва у Републици Србији предвиђено је да се широкопојасни приступ следеће генерације заснива на оптичким влакнима као главној технологији за повезивање корисника, укључујући домаћинства, чиме се омогућавају протоци од преко 100 Mb/s. Такође, као важан сегмент широкопојасног приступа наводи се развој мобилног широкопојасног приступа интернету. Комисија је става да се на тржишту пружања услуга широкопојасног приступа интернету морају поштовати правила Европске уније о интернет неутралности, што подразумева могућност крајњим корисницима да приступе интернет садржајима и услугама према сопственом избору. Такође, оператори не би смели да врше блокирање, тзв. *throttling*, и дискриминацију (смањење брзине) интернет саобраћаја.

3. Малопродајно тржиште пружања услуге дистрибуције медијских садржаја

Као треће релевантно тржиште производа/услуга на коме су активна оба учесника концентрације, подносилац пријаве је предложио тржиште пружања услуге дистрибуције медијских садржаја.

Услуга дистрибуције медијског садржаја подразумева електронску комуникациону услугу дистрибуције медијских садржаја коју, независно од технологије преноса, пружа оператор претплатницима преко електронских комуникационих мрежа. Тренутно се користе следеће технологије дистрибуције медијских садржаја: путем KDS-а (кабловске дистрибутивне мреже, углавном у дигиталном облику), MMDS-а (*Multichannel Multipoint Distribution System* - фиксне бежичне мреже), IPTV-а (*Internet Protocol Television* - технологије преноса медијског садржаја која се базира на употреби јавне фиксне телефонске мреже уз коришћење xDSL модема и/или на употреби оптичке мреже (FTTH) и путем DTH технологије (*Direct to the home* - технологија која за пружање услуге дистрибуције медијских садржаја користи сателит). ИКОМ је присутан у дистрибуцији медијских садржаја искључиво путем KDS, док је SBB активан у дистрибуцији медијских садржаја путем KDS и DTH технологије.

Подносилац пријаве је става да DTH технологија преноса не припада истом релевантном тржишту на коме се налазе KDS, MMDS и IPTV технологије преноса медијског садржаја. Подносилац пријаве је образложио свој став чињеницом да сателитска платформа није заменљива са наведеним технологијама преноса медијског садржаја из разлога што се код DTH технологије ради о једносмерном преносу, који не може бити повезан са услугама интернета или фиксне телефоније и која не подржава савремене ТВ технологије, као што су интерактивна ТВ или VoD (*Video-on-Demand* је услуга дистрибуције видеа на захтев). Подносилац пријаве такође сматра да би KDS, MMDS и IPTV технологије преноса медијског садржаја требало да припадају истом релевантном тржишту производа/услуга, с обзиром да су ове технологије савршено заменљиве за корисника, односно да све три технологије преноса (KDS, MMDS и IPTV) имају исте технолошке карактеристике и могућност за снабдевања корисника са истим квалитетом ТВ садржаја и са интерактивним ТВ садржајем, као и са интернетом и услугама фиксне телефоније.

Комисија је полазећи од активности Циљног друштва, прецизирала предложену дефиницију релевантног тржишта производа/услуга од стране подносиоца пријаве, односно исто је дефинисала као малопродајно тржиште пружања услуге дистрибуције медијских садржаја корисницима, који се могу преносити путем кабловске мреже (KDS), јавне фиксне телефонске мреже (IPTV), бежичне мреже (MMDS) и сателитске мреже (DTH). Комисија је услугу дистрибуције медијског садржаја посматрала као јединствену, без обзира на врсту мреже/технологије преко које се услуга пружа, односно као технолошки неутралну. Сходно наведеном, Комисија је у релевантно тржиште производа/услуга укључила и DTH технологију преноса медијског садржаја. Комисија такође констатује, да и уколико би се прихватио предлог подносиоца пријаве да се у релевантно тржиште производа/услуга не укључи DTH технологија преноса, то не би утицало на оцену Комисије о ефектима предметне концентрације на малопродајном тржишту пружања услуге дистрибуције медијског садржаја, о чему ће у даљем тексту бити више речи.

Подносилац пријаве је предложио да се релевантно географско тржиште дефинише као територија Републике Србије (као и за тржиште пружања услуге фиксне телефоније и тржиште пружања услуге широкопојасног приступа интернету), имајући у виду да се ради о телекомуникационим услугама. Према ставу подносиоца, релевантне услуге се пружају корисницима на националном нивоу, из ког разлога се тржиште традиционално сматра националним, а у Републици Србији, сектор телекомуникација је регулисан од стране РАТЕЛ-а. Коначно, подносилац наводи да је предложена дефиниција релевантног географског тржишта у складу са праксом Комисије, односно праксом Европске комисије, наводећи случајеве из праксе Европске комисије, али не и Комисије.

Комисија није прихватила од стране подносиоца пријаве предложену дефиницију релевантног географског тржишта, већ је исто уже дефинисала, односно као територију града Београда. Комисија је приликом дефинисања релевантног географског тржишта пошла од чињенице да је Циљно друштво активно на релевантном тржишту услуга/производа искључиво у граду Београду (кабловско дистрибутивна мрежа друштва

ИКОМ лоцирана је у Београду, а од 1. јануара 2016. године Циљно друштво је присутно у општинама Мајданпек и Књажевац). Прихватање предложене дефиниције релевантног географског тржишта од стране подносиоца, имало би за последицу погрешну оцену ефеката предметне концентрације, будући да би се проширењем географског тржишта на национални ниво, умањила тржишна снага учесника концентрације, а као конкуренти би се појавили они оператори (нпр. локални) који не конкуришу, нити могу конкурисати учесницима концентрације у граду Београду (што се кабловских оператора тиче, постоје баријере за улазак на тржиште, јер је изградња дистрибутивне мреже процес који захтева релативно дуг временски период и значајна финансијска средства, док код ДТН оператора постоји одсуство економског интереса да нуде услугу дистрибуције преко сателита ван руралних подручја, односно тамо где већ постоји дистрибутивна мрежа другог оператора). Сходно наведеном, Комисија је анализирала структуру релевантног тржишта, степен концентрисаности, стање конкуренције, као и ефекте предметне концентрације, на територији града Београда, а не и на територији целе Републике Србије, како је то предложио подносилац пријаве.

Комисија је на основу података достављених од стране анкетираних учесника на релевантном тржишту (чији број корисника чини око 98,6% од укупног броја корисника на релевантном тржишту у 2015. години), определила тржишно учешће учесника у концентрацији и њихових конкурената на територији града Београда, према критеријуму броја корисника услуге дистрибуције медијског садржаја. Комисија није прихватила начин на који је подносилац пријаве определио тржишно учешће учесника у концентрацији и конкурената по наведеном критеријуму у граду Београду. Наиме, утврђивање тржишног учешћа дељењем броја корисника сваког оператора појединачно са укупним бројем домаћинстава, резултира нижим вредностима тржишног учешћа, с обзиром да одређени број домаћинстава не користи предметну услугу. Конкретно, подносилац пријаве је као упоредну базу користио укупан број домаћинстава у Београду на основу резултата пописа становништва из 2011. године (606.433 домаћинстава), односно београдским општинама, што је као резултат дало ниже тржишно учешће учесника концентрације у 2015. години (SBB-а /30-40/% без ДТН корисника, односно /40-50/% са ДТН корисницима, а ИКОМ-а /10-20/%). Комисија је као упоредну базу (величина релевантног тржишта) користила укупан број корисника релевантне услуге у 2013, 2014. и 2015. години, а не потенцијални број корисника (број домаћинстава у Београду), на који начин је опредељено веће учешће учесника концентрације на дефинисаном релевантном тржишту, што је приказано у табели 3.1.

Табела 3.1. Број корисника и учешће оператора на тржишту услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду по критеријуму броја корисника

ОПЕРАТОР	ТЕХНОЛОГИЈА ПРЕНОСА	БРОЈ КОРИСНИКА УСЛУГЕ DMS* У БЕОГРАДУ (УКЉУЧУЈУЋИ DTH)			УЧЕШЋЕ (%) ОПЕРАТОРА У УКУП. БРОЈУ КОРИСНИКА УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015
SBB	KDS, DTH, OTT	[...]	[...]	[...]	/50-60/%	/50-60/%	/50-60/%
КОМ	KDS	[...]	[...]	[...]	/10-20/%	/10-20/%	/10-20/%
ТЕЛЕКОМ	IPTV, OTT	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/10-20/%	/10-20/%
ПОШТА СРБИЈЕ	KDS	50.718	49.380	47.215	11,82	10,8	9,9
RADIJUS VEKTOR	KDS	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/5-10/%	/5-10/%
KOPERNIKUS	KDS, OTT	6.411	6.332	6.472	1,49	1,38	1,36
AVCOM	KDS	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
MASKO	KDS	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
ORION	IPTV, OTT	695	1.116	1.785	0,16	0,24	0,37
KABLKOM	KDS	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
TRUF	IPTV	0	300	568	0	0,07	0,12
BPP ING	KDS	114	168	448	0,03	0,04	0,09
УКУПНО:		429.124	457.209	477.083	100	100	100

*DMS-дистрибуција медијског садржаја

Извор: Анкетирани учесници. У број корисника SBB-а укључени су и DTH корисници. Подносилац пријаве наводи да приказани подаци не показују прецизно стварни број корисника DTH услуге на територији града Београда будући да једини подаци које оператор поседује се односе на адресу пријема рачуна корисника услуге, а у великом броју случајева, корисници узимају DTH систем за викендице и сличне објекте у повременој употреби или чак у иностранству, што може преувеличати број корисника у урбаним срединама у Београду, а умањити број других корисника у руралним срединама, при чему оператор нема начин да дође до прецизних информација о стварном броју корисника.

На основу података приказаних у табели 3.1. Комисија је утврдила вредност Херфиндал Хиршмановог индекса (*Herfindahl-Hirschman Index*, у даљем тексту: НН индекс) у 2013, 2014. и 2015. години. НН индекс представља један од основних показатеља степена концентрисаности тржишта, чији је значај у томе што обухвата све конкуренте на тржишту, као и њихове тржишне уделе, тако да је први показатељ потенцијалних конкурентских притисака након концентрације. НН индекс се сматра поузданим индикатором тржишне моћи, јер даје пропорционално већи значај тржишном учешћу јаким учесника на тржишту. Комисија је рачунала и промену НН индекса (делта), јер се она сматра показатељем промене конкурентских притисака услед реализовања концентрације. Што је већи број учесника на тржишту, мања је могућност да ће концентрација нарушити конкуренцију, тако да већи ризик представљају концентрације које се реализују на високо концентрисаном тржишту, него оне које се реализују на ниско концентрисаном тржишту. У 2013. години вредност НН индекса износила је око 3440, у 2014. години око 3236, а у 2015. години око 3310, што је показатељ високо концентрисаног тржишта.

На дефинисаном релевантном тржишту које има карактеристике асиметричног олигопола, присутан је већи број учесника (по подацима РАТЕЛ-а у 2015. години у Београду био је активан 21 оператор), различите тржишне снаге, мерено бројем корисника. Само пет оператора (SBB, ИКОМ, Телеком Србија, ЈП Пошта Србија и Radijus Vektor) имају учешће од око 95% од укупног броја корисника у Београду. Далеко најјачи учесник у посматраном периоду је управо друштво SBB (са око /50-60/% учешћа), док Циљно друштво заузима друго место са око /10-20/% учешћа. Највећи конкурент учесницима у концентрацији су друштво Телеком Србија, које је у посматраном периоду повећало број корисника за [...]%, а тиме и тржишно учешће са око /5-10/% у 2013. години, на приближно /10-20/% у 2015. години, затим ЈП Пошта Србије (око /5-10/% у 2015. години) и Radijus Vektor (око /5-10/% у 2015. години).

Након реализације предметне концентрације, односно стицањем контроле од стране SBB-а над ИКОМ-ом, степен концентрисаности тржишта би се повећао. Ово значи да би након преузимања контроле над Циљним друштвом, удео SBB-а на релевантном тржишту износио око /60-70%. НН индекс би након концентрације износио око 4730, а износ промене (делте) НН индекса износио би око 1420. Према досадашњој пракси Комисије и пракси која постоји у праву конкуренције ЕУ, сматра се да хоризонтална концентрација не представља опасност за конкуренцију и да се може сматрати да концентрација вероватно неће нарушити конкуренцију, ако је вредност НН индекса након концентрације између 1000 и 2000, а његова промена (делта), нижа од 250. Према овом показатељу, малопродајно тржиште пружања услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду, може се оценити као високо концентрисано, јер НН индекс пре спровођења концентрације износи око 3310, а након концентрације око 4730. Такође је утврђено да је промена НН индекса (делта) око 1420, што оправдава забринутост Комисије за последичне ефекте спровођења предметне концентрације, којом стицалац контроле као најјачи учесник на релевантном тржишту (по критеријуму броја корисника), стиче контролу над Циљним друштвом које је по истом критеријуму позиционирано на другом месту.

Како је у претходном делу текста наведено, Комисија такође констатује, да и уколико би се прихватио предлог подносица пријаве да се у релевантно тржиште производа/услуга не укључи ДТН технологија преноса, то не би утицало на закључак Комисије о ефектима предметне концентрације на тржишту пружања услуге дистрибуције медијског садржаја, што показује табела 3.2.

Табела 3.2. Број корисника и учешће оператора на тржишту услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду по критеријуму броја корисника без DTH корисника

ОПЕРАТОР	БРОЈ КОРИСНИКАА УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (БЕЗ DTH)			УЧЕШЋЕ (%) ОПЕРАТОРА У УКУПНОМ БРОЈУ КОРИСНИКА УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (БЕЗ DTH)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SBB	[...]	[...]	[...]	/50-60/%	/40-50/%	/40-50/%
IKOM	[...]	[...]	[...]	/10-20/%	/10-20/%	/10-20/%
TELEKOM	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/10-20/%	/10-20/%
POŠTA SRBIJE	50.718	49.380	47.215	12,81	11,66	10,72
RADIJUS VEKTOR	[...]	[...]	[...]	/5-10/%	/5-10/%	/5-10/%
KOPERNIKUS	6.411	6.332	6.472	1,62	1,50	1,47
AVCOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
MASKO	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
ORION	695	1.116	1.785	0,18	0,26	0,41
KABLKOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
TRUF	-	300	568	0,00	0,07	0,13
BPP ING	114	168	448	0,03	0,04	0,10
УКУПНО	395.792	423.396	440.256	100,00	100,00	100,00

Извор: Анкетирани учесници на релевантном тржишту

Подаци из табеле 3.2. показују да и уколико би се DTH технологија преноса медијског садржаја искључила са релевантног тржишта, удео друштва SBB на истом би био смањен за приближно [...] процентна поена, односно учешће SBB-а од око /50-60/% (које укључује DTH кориснике) свело би се на око /40-50/%. Вредност НИ индекса након концентрације износила би око 4420, а промена НИ индекса (делта) око 1425. За потребе предметног поступка и оцену ефеката концентрације, (не)укључивање DTH технологије је ирелевантно, с обзиром на тржишну снагу учесника концентрације, а пре свега друштва SBB. Комисија и у случају изузимања DTH технологије са релевантног тржишта производа/услуга, а на основу наведених показатеља степена концентрисаности тржишта пре и после концентрације, изражава забринутост за последичне ефекте спровођења предметне концентрације. Друштво SBB би спровођењем концентрације додатно ојачало свој доминантан положај на релевантном тржишту.

Комисија је од анкетираних оператора који пружају услугу дистрибуције медијског садржаја у Београду, затражила и податке о броју корисника по појединачним београдским општинама. С обзиром да сви оператори нису доставили број корисника по београдским општинама (то су претежно оператори који иначе имају релативно мали број корисника у Београду и који не воде евиденцију корисника по општинама), Комисија је проценила тржишну снагу учесника концентрације по критеријуму броја корисника у београдским општинама у 2015. години на основу расположивих података. Комисија констатује да се активности учесника концентрације на релевантном тржишту преклапају у свим београдским општинама, осим у општинама Младеновац, Обреновац, Сурчин и Лазаревац. Друштво SBB има највећи тржишни удео у свим београдским општинама

осим у општини Нови Београд, а највећи удео има у градским општинама С. Венац, Стари град, Врачар и Земун (у распону од 60%-80%). Друштво ИКОМ највећи тржишни удео мерено овим критеријумом има у општини Чукарица (око /20-30/%), Барајево (/10-20/%), Гроцка (/20-30/%), Палилула (/10-20/%), Стари град (/10-20/%), Вождовац (/20-30/%), Врачар (/10-20/%) и Земун (/20-30/%). Након спроведене концентрације, агрегирањем тржишних удела учесника концентрације, тржишни удео SBB-а у свим београдским општинама износио би преко 50%, осим у Новом Београду, Обреновцу и Сурчину. У појединим централним градским општинама удео подносиоца пријаве након коцентрације кретао би се у интервалу од 80% до преко 90%.

Комисија је током поступка од анкетираних учесника на релевантном тржишту затражила и податке о оствареном приходу за три године које претходе години пријаве концентрације. Ово из разлога што је Комисија хтела да процени тржишну снагу учесника концентрације и конкурената пре и после концентрације, не само по критеријуму броја корисника, већ и по критеријуму остварених прихода на релевантном тржишту. Пет оператора (SBB, ИКОМ, ЈП Телеком Србија, Пошта Србија и Radijus Vektor) имају учешће од око 95% од укупног оствареног прихода од дистрибуције медијског садржаја у Београду. Комисија је определила тржишна учешћа учесника на тржишту на два начина. У првом случају (табела 3.3.) Комисија је у вредност укупног тржишта укључила и приход који је SBB остварио и путем DTH технологије преноса, а у другом (табела 3.4.) је искључила приход који је SBB остварио путем DTH.

Табела 3.3. Остварени приход и учешће оператора на тржишту услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду по критеријуму оствареног прихода укључујући приход који је SBB остварио путем DTH

ОПЕРАТОР	ПРИХОД (РСД) ОД УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (УКЉУЧУЈУЋИ ПРИХОД DTH)			УЧЕШЋЕ (%) ОПЕРАТОРА У УКУПНОМ ПРИХОДУ УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (УКЉУЧУЈУЋИ ПРИХОД ОД DTH)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SBB	[...]	[...]	[...]	/60-70/%	/50-60/%	/60-70/%
TELEKOM	-	[...]	[...]	-	/5-10/%	/10-20/%
IKOM	[...]	[...]	[...]	/10-20/%	/10-20/%	/5-10/%
RADIJUS VEKTOR	[...]	[...]	[...]	/10-20/%	/10-20/%	/5-10/%
POŠTA SRBIJE	353.345.070	411.950.151	359.321.029	9,27	8,89	7,16
KOPERNIKUS	68.344.758	7.427.360	74.559.708	1,79	0,16	1,49
AVCOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
MASKO	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
ORION	1.910.882	20.437.437	32.218.247	0,05	0,44	0,64
KABLKOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
TRUF	0	0	[...]	0,00	0,00	0,09
BPP ING	399.000	1.343.999	2.979.198	0,01	0,03	0,06
УКУПНО	3.810.664.894	4.636.188.059	5.018.520.452	100,00	100,00	100,00

Табела 3.4. Остварени приход и учешће оператора на тржишту услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду по критеријуму оствареног прихода без прихода који је SBB остварио путем DTH

ОПЕРАТОР	ПРИХОД (РСД) ОД УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (БЕЗ ПРИХОДА ОСТВАРЕНОГ ОД DTH)			УЧЕШЋЕ (%) ОПЕРАТОРА У УКУПНОМ ПРИХОДУ УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (ИСКЉУЧУЈУЋИ ПРИХОД ОД DTH)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SBB	[...]	[...]	[...]	/50-60/%	/50-60/%	/50-60/%
TELEKOM	-	[...]	[...]	-	/5-10/%	/10-20/%
IKOM	[...]	[...]	[...]	/10-20/%	/10-20/%	/10-20/%
RADIJUS VEKTOR	[...]	[...]	[...]	/10-20/%	/10-20/%	/5-10/%
POŠTA SRBIJE	353.345.070	411.950.151	359.321.029	10,39	9,76	7,88
KOPERNIKUS	68.344.758	7.427.360	74.559.708	2,01	0,18	1,64
AVCOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
MASKO	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
ORION	1.910.882	20.437.437	32.218.247	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
KABLKOM	[...]	[...]	[...]	/0-5/%	/0-5/%	/0-5/%
TRUF	0	0	4.545.354	0	0	0,1
BPP ING	399.000	1.343.999	2.979.198	0,01	0,03	0,07
УКУПНО	3.401.252.938	4.221.634.595	4.558.025.324	100	100	100

Извор: Анкетирани учесници на релевантном тржишту

Анализирајући податке о оствареном приходу анкетираних учесника на релевантном тржишту, Комисија констатује да изведени показатељи (учешће и степен концентрисаности тржишта) кореспондирају оним који су изведени на основу броја корисника, с тим да је по критеријуму оствареног прихода (са и без прихода оствареног путем DTH) учешће подносиоца пријаве веће за око [...] процентна поена. Конкретно, SBB у 2015. години има учешће од око /50-60/% (са приходом SBB-а од DTH), односно око /50-60/% (без прихода SBB-а од DTH), а IKOM око /10-20/%, односно заједнички тржишни удео учесника концентрације након трансакције по критеријуму оствареног прихода износио би око /60-70/% (са приходом SBB-а од DTH), односно око /60-70/% (без укалулисаног прихода SBB-а од DTH). Мерено и по овом критеријуму, реч је о високо концентрисаном тржишту (вредност НН индекса износи преко 3000). Након реализације предметне концентрације, односно стицањем контроле од стране SBB-а над IKOM-ом, степен концентрисаности тржишта би се повећао. Ово значи да би након преузимања контроле над Циљним друштвом, удео SBB-а на релевантном тржишту износио око 65% - 70%. НН индекс би након концентрације износио око 4700, а износ промене (делте) НН индекса износио би око 1200. Посматрано и по критеријуму остварених прихода, друштво SBB би спровођењем концентрације додатно ојачало свој доминантан положај на релевантном тржишту. Према критеријуму оствареног прихода на релевантном тржишту у 2015. години, друштво IKOM заузима трећу позицију, док по критеријуму броја корисника заузима другу позицију. Највећи конкурент учесника концентрације је друштво Телеком Србија а.д. (друштво дистрибуира медијски садржај путем IPTV технологије), које је у

посматраном периоду остварило највећи раст прихода на релевантном тржишту (по овом критеријуму позиционирано је на другом месту у 2015. години), што је резултат и највећег раста броја корисника.

Комисија је у циљу правилне оцене ефеката предметне концентрације анализирала могућност супституције на страни тражње и на страни понуде релевантних производа/услуга, стварну и потенцијалну конкуренцију.

Супституција на страни тражње представља „одговор“ крајњих корисника на промену цена предметних услуга на релевантном тржишту, с тим да уколико дође до повећања цена тих услуга, корисници услуга имају могућност да пређу на коришћење истих или сличних услуга, ценовно једнаких или приближно једнаких, код других оператора. Заменљивост зависи од могућности да корисник замени једну услугу другом у случају повећања цена или да замени једног оператора, који је повећао цене својих услуга, другим оператором, коме су цене остале непромењене. Заменљивост услуге дистрибуције одређује цена претплате, квалитет услуге, садржај програмских пакета, као и додатни садржаји. Цене претплате за основни пакет KDS и IPTV услуге дистрибуције као и број програма у основном пакету се битније не разликују (табела 3.4.), при чему су цене DTH услуге дистрибуције ниже, али је и број канала у основном пакету значајно мањи. Додатни садржаји у виду програмског водича, снимања садржаја, видеа на захтев, родитељске контроле и сл. се налазе у понуди готово свих водећих оператора. У случају повећања цене основног пакета услуге дистрибуције, претплатници свог кабловског оператора у већини случајева не могу заменити другим кабловским оператором. Наиме, кабловски оператори дистрибуције медијских садржаја су територијално распоређени тако да им се подручја које покрива њихова мрежа (KDS мрежа) ретко преклапају. Са друге стране, Телеком Србија преко јавне фиксне телефонске мреже има могућност да услугу дистрибуције медијског садржаја понуди готово свим домаћинствима у Београду до којих има приступ. Имајући то у виду, може се закључити да IPTV услуга дистрибуције, тј. пружање услуге коришћењем IPTV технологије представља супститут класичној кабловској телевизији. Реално ограничење супституције на страни тражње је географска распоређеност кабловских оператора, тј. чињеница да се територије пружања услуге (подручја која покривају кабловски оператори) ретко преклапају, те се може констатовати да крајњи корисници немају алтернативу у случају повећања цена услуга које пружају кабловски оператори. С друге стране, јавна фиксна телефонска мрежа је најраспрострањенија кабловска мрежа, те као таква, представља замену на страни тражње уз извесна територијална ограничења која се односе на степен развијености мреже. То значи да и потенцијални оператори, поред највећег оператора фиксне телефоније у Републици Србији, могу ући на тржиште изнајмљивањем ових мрежних капацитета. Што се тиче DTH технологије, сателитским сигналом покривена је цела територија Републике Србије и претплатници могу да се у релативно кратком року преорјентишу на овај начин пружања услуге. Поред тога, услуга дистрибуције је крајњим корисницима доступна и путем радиодифузне мреже која је дигитализована у 2015. години. Без обзира што овај начин дистрибуције медијских садржаја нуди значајно мањи број ТВ канала без додатних услуга, крајњи корисници би као „одговор“ на повећање цена услуга релативно лако и брзо могли да замене свог постојећег оператора и да услугу дистрибуције, уз минималне

трошкове, користе преко дигитализоване радиодифузне мреже. Сходно наведеном, Комисија констатује да заменљивост на страни тражње релевантних услуга постоји.

Комисија је при анализи супституције на страни понуде имала у виду могућност да компаније које тренутно нису активне на релевантном тржишту уђу на тржиште услед раста цена услуга постојећих оператора, и то у релативно кратком временском периоду и без већих додатних трошкова. Предуслов заменљивости на страни понуде је да оператор поседује мрежне капацитете које може да искористи за пружање одређене услуге, односно за улазак на одређено тржиште, и да су цене услуга економске, односно да нема субвенционисања од стране других сервиса. У конкретном случају, што се кабловских оператора тиче, постоје баријере за улазак на тржиште, јер је изградња дистрибутивне мреже процес који захтева релативно дуг временски период и значајна финансијска средства. Са друге стране, Телеком Србија као највећи оператор фиксне телефоније у Београду, има изграђену приступну мрежу која уз одређене модификације и модернизацију и ниске маргиналне трошкове може да подржи пружање услуге IPTV-а. Поред тога, оператори DTH услуге дистрибуције, пре свега SBB (уз DTH оперatore Polaris Media d.o.o. и Digi Sat d.o.o.), који сателитским сигналом покривају територију која је већа од територије града Београда, немају интерес да услугу дистрибуције преко сателита пружају тамо где већ постоји изграђена KDS мрежа. DTH технологија не подржава широкопојасни приступ интернету, као ни различите додатне услуге. У прилог томе говори и чињеница да иако DTH услуга дистрибуције постоји на тржишту дужи временски период, њено учешће стагнира. Имајући у виду претходно наведено, Комисија констатује да заменљивост на страни понуде постоји.

Дистрибуција медијских садржаја у граду Београду у највећем обиму (око 80%) се пружа путем кабловске дистрибутивне мреже (KDS) и путем фиксне телефонске инфраструктуре (IPTV - око 13%). Распоређеност кабловске мреже условљава и доступне алтернативе крајњим корисницима, односно избор између различитих оператора је могућ уколико постоји преклапање њихових мрежа у приступу кориснику. Овакво преклапање је условљено изградњом паралелне мрежне инфраструктуре до истих домаћинстава. Географска распоређеност кабловске дистрибутивне мреже, односно чињеница да се подручја пружања услуге ретко преклапају, представља реално ограничење супституције на страни тражње. Оператори углавном немају интерес да нуде услугу дистрибуције тамо где већ постоји кабловска мрежа другог оператора. Из овог разлога крајњи корисници услуга немају могућност да замене једног кабловског оператора са другим, односно не постоји директна конкуренција између кабловских оператора (не постоји алтернативна понуда). Оваква слика на тржишту кабловске инфраструктуре се јавља као резултат економске неоправданости изградње паралелне кабловске мреже. Комисија констатује да на релевантном тржишту практично постоји непосредна конкуренција само између IPTV оператора и KDS оператора, док конкуренција између KDS оператора, углавном не постоји.

Посматрано у односу на дефинисано релевантно географско тржиште, активности учесника концентрације су углавном комплементарне, односно њихове мрежне инфраструктуре се углавном не преклапају. Различити објекти су прикључени на мрежну

инфраструктуру учесника концентрације, а мреже се међусобно не секу, што значи да учесници не пружају услуге корисницима на истим адресама (осим на [...] адреса, односно [...] корисника). У односу на укупан број корисника предметне услуге у Београду, број корисника (адреса) на којима постоји преклапање учесника концентрације представља свега [...] % у односу на укупан број корисника SBB-а и у односу на ИКОМ око [...] %. Реализацијом предметне концентрације, наведених [...] корисника у Београду имаће редукован број оператора у објекту, односно уместо два оператора (SBB и ИКОМ) који тренутно пружају услугу дистрибуције медијског садржаја на заједничких [...] адреса, постојаће само један (SBB). Спровођењем концентрације смањује се реалан избор за ове кориснике, док се за остале, који су корисници услуга других оператора, укључујући и кориснике SBB-а, смањује потенцијални избор за једног оператора - Циљно друштво. Хипотетички, уколико 51% станара једне зграде у којој је присутан само SBB, одлучи да промени оператора (због цене и/или садржаја и уколико ИКОМ има економски интерес), након спроведне концентрације имаће једну алтернативу мање, односно неће моћи да се одлуче за ИКОМ који ће бити под контролом SBB-а.

Након спровођења трансакције, корисници предметне услуге у Београду ће углавном имати избор између кабловског оператора SBB-а и IPTV Телеком-а Србија а.д. (инфраструктура фиксне телефоније је развијенија у поређењу са кабловском мрежом из ког разлога Телеком Србија а.д. преко своје јавне телефонске мреже, има приступ највећем броју домаћинстава у Београду). Због непреклапања кабловске мреже, пре спровођења концентрације, услуге дистрибуције медијских садржаја које је пружало Циљно друштво, из угла крајњих корисника биле су незаменљиве са истим услугама које је пружао подносилац пријаве (осим у случају када су 51% корисника у објекту и SBB имали интерес, што је у пракси био редак случај). С друге стране, услуге учесника концентрације су заменљиве са IPTV услугама (цена претплате и садржај основног програмског пакета KDS и IPTV се битно не разликују), где је лидер Телеком Србија а.д., који има могућност да приступи готово свим корисницима којима услугу дистрибуције медијског садржаја тренутно пружају учесници концентрације у Београду.

Потенцијална конкуренција се мери вероватноћом уласка новог оператора на тржиште, што претпоставља да оператори морају да имају финансијска средства како би платили оне трошкове који се јављају приликом уласка на тржиште, као и додатне техничке капацитете неопходне за пружање предметне услуге. Потенцијална конкуренција на посматраном тржишту се огледа у операторима који поседују неопходне мрежне капацитете за пружање услуге дистрибуције до крајњих корисника. Имајући у виду географску распоређеност кабловских оператора, као и чињеницу да је изградња кабловске дистрибутивне мреже процес који захтева знатна финансијске средства и време, постојећи кабловски оператори међусобно не представљају значајну потенцијалну конкуренцију. Међутим, Телеком Србија а.д. као највећи оператор фиксне телефоније и широкопојасног приступа интернету путем ADSL прикључка, преко своје јавне фиксне телефонске мреже има приступ највећем броју домаћинстава у Београду. Уколико би Телеком Србија а.д., али и остали оператори широкопојасног приступа интернету путем xDSL понудили IPTV услугу дистрибуције свим домаћинствима до којих имају приступ путем xDSL-а, представљали би, као и што представљају, најзначајнијег конкурента на

тржишту дистрибуције медијских садржаја. Комисија је током поступка (полазећи од техничке неутралности) имала у виду и оснивање новог учесника (конкурента учесницима концентрације) на релевантном тржишту - mts AntenaTV д.о.о. (Antena), који је формиран као заједничко улагање Телекома Србија а.д. и Јавног предузећа Емисиона техника и везе. Antena ће бити активна на релевантном тржишту путем дигиталне терестријалне мреже (DTT). Уколико Antena понуди квалитетан програмски садржај по конкурентним ценама, прошириће се избор алтернативне понуде и интензивирати тржишно такмичење, односно извршити интензивнији конкурентски притисак на друштво SBB. Осим тога, у погледу алтернатива (супституције) услугама дистрибуције медијских садржаја постоје и софтверске платформе, при чему корисници могу да прате медијске садржаје путем интернета, односно софтверских апликација. С обзиром на динамичан развој тржишта, реално је претпоставити да ће ове софтверске услуге у будућем периоду вршити конкурентски притисак на пословање свих оператора.

Комисија је анализирао и начин на који учесници у концентрацији пружају/продају услугу дистрибуције медијског садржаја. Наиме, предметну услугу учесници у концентрацији пружају својим корисницима или као појединачну услугу (медијски садржај који се преноси путем DTH се продаје искључиво као појединачна услуга због технолошких карактеристика о којима је у претходном делу образложења било речи), или у пакету са другима услугама, као што су услуга широкопојасног приступа интернету и услуга пружања фиксне говорне телефоније. Оператори су, са основним циљем да остваре пословни раст и пословни успех, али и у намери да својим крајњим корисницима пруже услуге које би задовољиле њихове стварне потребе, на тржишту почели да нуде две или више услуга, обједињене у једну услугу, са јединственом ценом. Овакав начин понуде везивања услуга назива се пакет услуга. Учесници у концентрацији, као и њихови највећи конкуренти на релевантном тржишту, услугу дистрибуције медијског садржаја продају својим корисницима углавном у комбинацији/пакету са услугом широкопојасног приступа интернету и/или услугом пружања фиксне говорне телефоније. Око [...] % корисника од укупног броја корисника којима је предметну услугу пружало друштво SBB путем KDS-а у 2015. години у Београду, је исту куповало у пакету са услугом широкопојасног приступа интернету и/или фиксне телефоније, док је око [...] % корисника од укупног броја корисника којима је предметну услугу пружало друштво ИКОМ у 2015. години у Београду, исту куповало у пакету са услугом широкопојасног приступа интернету и/или услугом пружања фиксне говорне телефоније.

У пракси се најчешће дешава да оператори обједињују услуге које пружају преко исте мреже за приступ коју поседују, па тако кабловски оператори најчешће продају пакете кабловског интернета, кабловске телевизије и фиксне телефоније, оператори фиксне телефоније продају пакете ADSL интернета, фиксне телефоније и IPTV. Поред позитивних ефеката, продаја услуга у пакету носи и опасност по конкуренцију уколико овај начин продаје врши доминантан оператор, који је присутан на више релевантних тржишта. Конкретно, оператору са доминантним положајем, тржишна снага омогућава да у кратком року поднесе финансијске губитке због снижавања цена услуга, како би на дуги рок ценовним дискриминацијама, праћеним ексклузивним уговорима са емитерима, елиминисали своје конкуренте. Уколико продају пакета услуга врши оператор који има

доминантан положај неопходно је пратити и утврдити да ли то ради да би учврстио свој доминантан положај или да би пренео тржишну снагу са тржишта на коме је доминантан, на друго тржиште. На тај начин би оператор који има доминантан положај био у могућности да истисне конкуренте са тржишта на којем није доминантан.

Од анкетираних учесника на релевантном тржишту, Комисија је добила податке о малопродајној цени (без ПДВ-а) основног пакета услуге дистрибуције медијских садржаја. У табели 3.5. приказане су малопродајне цене услуге дистрибуције медијских садржаја у периоду од 2013. до 2015. године пет највећих оператора у Београду, који пружају предметну услугу око 95% корисника од укупног броја корисника у Београду.

Табела 3.5.

ОПЕРАТОР	МАЛОПРОДАЈНЕ ЦЕНЕ ОСНОВНОГ ПАКЕТА УСЛУГЕ DMS У БЕОГРАДУ (РСД БЕЗ ПДВ-а)		
	2013	2014	2015
SBB	[...]	[...]	[...]
IKOM	[...]	[...]	[...]
TELEKOM	[...]	[...]	[...]
POŠTA SRBIJE	808-855	855-913	913
RADIJUS VEKTOR	[...]	[...]	[...]

Подаци из табеле 3.5. показују да су малопродајне цене основног пакета предметне услуге највећих учесника на релевантном тржишту у посматраном периоду биле уједначене, с тим да квалитет садржаја услуге није био исти код сваког оператора. У том смислу, нешто веће цене друштва SBB у односу на конкуренте су последица веће понуде ТВ канала које нуди SBB.

РАТЕЛ је на основу примењеног Теста 3 (три) критеријума утврдио да се малопродајно тржиште дистрибуције медијских садржаја креће у правцу ефикасне конкуренције, и да више не постоји потреба за претходном регулацијом, односно да тржиште не подлеже *ex-ante* регулацији, те да се, сходно томе, SBB не може сматрати оператором са значајном тржишном снагом (ЗТС). На основу наведеног, оператору SBB-у су решењем РАТЕЛ-а од 02.09.2016. године укинуте све регулаторне обавезе које су му као тадашњем оператору са ЗТС на малопродајном тржишту дистрибуције медијских садржаја биле одређене решењем РАТЕЛ-а.

Како је наведено и у мишљењу Комисије од 07. марта 2016. године (по захтеву РАТЕЛ-а за давање мишљења о Извештају о анализи малопродајног тржишта дистрибуције медијских садржаја - Тржиште 8) „Комисија задржава право да за потребе поступака које води у складу са прописима којима се уређује заштита конкуренције, изведе закључке другачије од наведених у анализи, нарочито у погледу утврђивања релевантног тржишта, било у производној, било у географској димензији, на начин да се дефиниција у свему не подударе са дефиницијом усвојеном за потребе анализе“.

У циљу правилне оцене ефеката предметне концентрације, Комисија је посебно анализирао и узела у обзир одговоре и ставове анкетираних оператора по следећим питањима: да ли би преузимање контроле над друштвом ИКОМ од стране друштва SBB, могло утицати на положај друштва на тржишту пружања услуге дистрибуције медијског садржаја и на који начин; оцена досадашњег тржишног понашања учесника концентрације; да ли остали оператори пружања услуге дистрибуције медијских садржаја могу имати користи од спровођења предметне концентрације, и образложење става; да ли корисници предметних услуга могу имати користи/штете од спровођења предметне концентрације, и образложење става; да ли друштво има техничких могућности да приступи кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији, односно да ли постоје баријере за приступ истој и које врсте; уколико постоји техничка могућност приступа кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији, под којим комерцијалним условима (број корисника, територија, цена, итд.) би друштво приступило кабловској мрежи коју тренутно користе учесници у концентрацији. Сви анкетирани оператори доставили су одговоре који се налазе у списима предмета.

Осим одговора, ставова и процена оператора/конкурента на релевантном тржишту, Комисија је имала у виду и одговоре и ставове емитера Pink International Company d.o.o. и Fox Networks Group по следећим питањима: у којој мери друштво може да утиче на висину накнаде за права дистрибуције ТВ канала; у којој мери дистрибутери могу да утичу на висину накнаде за права дистрибуције ТВ канала; могућност проналажења алтернативних купаца права дистрибуције ТВ канала у случају непоштовања уговорних одредби од стране дистрибутера медијских садржаја; у случају да друштва SBB и/или ИКОМ након спровођења концентрације одлуче да смање висину накнаде за права дистрибуције ТВ канала за 5-10%, да ли би: а) наставили да продају права дистрибуције ТВ канала истом дистрибутеру, б) наставили да продају права дистрибуције ТВ канала неком другом дистрибутеру, ц) одустали да продају права дистрибуције ТВ канала; да ли би преузимање контроле над друштвом ИКОМ од стране друштва SBB, могло утицати на положај друштва и на који начин; оцена досадашњег понашања учесника према друштву; да ли емитери могу имати користи од спровођења концентрације, и образложење става; да ли крајњи корисници услуге дистрибуције медијског садржаја могу имати користи од спровођења концентрације, и образложење става. Оба анкетирана емитера доставили су одговоре који се налазе у списима предмета.

Дозвољеност концентрације

Из утврђеног чињеничног стања Комисија је констатовала да спровођењем предметне концентрације долази до јачања већ постојећег доминантног положаја стациоца контроле, на малопродајном тржишту пружања услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду. Предметна концентрација по својој суштини јесте хоризонтална интеграција, којом се повезују два најјача учесника на малопродајном тржишту пружања услуге дистрибуције медијских садржаја у Београду, односно којом, како је претходно већ указано најјачи учесник на овом тржишту (и по критеријуму броја корисника и по критеријуму оствареног прихода) преузима по снази другог учесника (по критеријуму броја корисника).

На основу свега претходно наведеног, Комисија је могуће ефекте концентрације на малопродајном тржишту пружања услуге дистрибуције медијских садржаја оценила као забрињавајуће. Ово услед чињенице да би већ доминантан учесник на овом тржишту додатно ојачао своју тржишну позицију. Истовремено, нестајањем једног од учесника са релевантног тржишта, смањује се стварни избор за [...] идентификованих корисника у Београду (број корисника на чијим адресама постоји преклапање мрежне инфраструктуре), док се осталим који су корисници услуга других оператора, укључујући и кориснике SBB-а, смањује потенцијални избор - за оператора ИКОМ. Комисија је такође изразила забринутост и у погледу могућег неоправданог повећања цена релевантних услуга након спровођења концентрације.

Комисија је приликом оцене ефеката предметне концентрације посебно имала у виду и чињеницу да је SBB део вертикално интегрисане групе друштава, при чему SBB дистрибуира медијски садржај својих повезаних друштава (Cinemanía, Ultra, итд). Комисија је такође анализирао могуће негативне ефекте предметне концентрације по друге учеснике на тржишту и на само тржиште, кроз могућност затварања тржишта од стране SBB-а за друге произвођаче/емитере медијског садржаја, који се налазе на узводном тржишту у односу на SBB. До затварања тржишта долази када се као последица концентрације, стварним и потенцијалним конкурентима отежава или додатно отежава приступ тржишту или се тај приступ потпуно искључује, при чему се код стицаоца контроле смањује интерес за тржишним такмичењем. Претпостављена последица затварања тржишта је смањење цене по којој емитер продаје медијски садржај оператору, што је реално очекивати у ситуацији недовољне конкуренције, односно малог броја оператора, са малом тржишном снагом. Осим тога, како подносилац пријаве увек може да дистрибуира медијски садржај својих повезаних друштава кроз своју кабловску инфраструктуру под најповољнијим условима (јер је део вертикално интегрисаног система), биће у могућности да остале „произвођаче“ медијског садржаја условљава да пристану на разне непогодности као што су нижа цена, дужи рокови плаћања, итд. Губитак који један емитер трпи или може трпети услед отежаног приступа или искључења, био би знатно већи у поређењу са губитком који би трпео SBB, а та несразмера се повећава и услед околности да емитери имају знатно слабију позицију у процесу преговарања у односу на SBB, тим пре што немају своју инфраструктуру за дистрибуцију медијског садржаја. Користећи лидерску позицију на релевантном тржишту и искључујући конкурентски медијски садржај из своје понуде, стицалац контроле може да повећа обим продаје услуге медијског садржаја које производе друштва у оквиру групе којој припада и сам SBB. Овакво понашање SBB-а узроковало би отежано пословање осталих емитера и још више погоршало њихову конкурентску позицију. У том случају, корисници би били ускраћени за могућност опредељења за услуге различитих емитера, дакле и потенцијално различитог квалитета и цене. Осим тога, само у условима праве тржишне утакмице могу се остварити и интереси корисника. Комисија такође изражава забринутост по питању продаје ТВ права за дистрибуцију/реемитовање ТВ канала који нуде одређене (пре свега спортске) садржаје, независно од технологије дистрибуције.

Управо из разлога оваквих директних последица које би настале из реализовања пријављене пословне трансакције, Комисија је закључила да се предметна концентрација не би могла безусловно одобрити. Комисија сматра да пријављена концентрација може бити одобрена уз предлагање одговарајућих услова. Ови услови уз предлагање одговарајућих механизма праћења њиховог извршавања, би требало да отклоне забринутост Комисије у погледу обезбеђивања ефикасне заштите конкуренције (на хоризонталном нивоу и *up stream* тржишту), као и забринутост у погледу цена услуге дистрибуције медијског садржаја (интензитет и узроци промена цена).

Сходно наведеном, Комисија је 10. фебруара 2017. године, доставила подносиоцу пријаве Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације SBB/ИКОМ (у даљем тексту: Обавештење), с позивом подносиоцу пријаве да се изјасни на предочене и утврђене битне чињенице, на доказе и остале елементе на којима ће Комисија засновати своје решење, с тим да може у свом изјашњењу на Обавештење да додатно укаже на чињенице и околности које по његовом мишљењу у истом нису довољно, или нису уопште изнете, а за које сматра да могу утицати на доношење одлуке Комисије. Комисија је у Обавештењу навела да се морају испунити претпоставке дозвољености из члана 19. Закона, ради отклањања могућих негативних последица које би проистекле из јачања доминантног положаја подносиоца пријаве. Комисија је такође навела у Обавештењу да пријављена концентрација може бити одобрена само уз предлагање одговарајућих услова од стране подносиоца пријаве, на основу члана 66. став 2. Закона. Предлог услова од стране подносиоца пријаве, као и начин праћења њиховог извршавања, треба да отклоне забринутост Комисије у погледу ефикасне заштите конкуренције (на хоризонталном нивоу и *up stream* тржишту), као и забринутост у погледу цена услуге дистрибуције медијског садржаја (интензитет и узроци промена цена).

* * *

Дана 24. фебруара 2017. године, подносилац пријаве је доставио Комисији „Изјашњење на Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације SBB/ИКОМ (у даљем тексту: Изјашњење). Истовремено је Комисији достављен и „Предлог услова“, који садржи посебне услове које је SBB спреман да прихвати у поступку оцене концентрације. У свом предлогу услова пре изношења предлога структурних и мера понашања, подносилац пријаве у делу под насловом Правна природа, наводи следеће:

„Овај Предлог услова садржи посебне услове које је SBB спреман да прихвати у поступку оцене концентрације по пријави, у смислу члана 66. ст. 2. Закона, а у циљу издавања решења којим се концентрација условно одобрава.

SBB прихвата да се овај Предлог услова, заједно са прилогом који садржи преглед прелиминарно идентификованих адреса преклапања инфраструктуре, сматра обавезујућим предлогом услова, односно рокова за њихово извршавање као и начина контроле њиховог извршавања.

Рокови за извршење обавеза SBB из овог Предлога услова рачунаће се од дана правноснажности решења Комисије којим се условно одобрава предметна концентрација („Почетни дан“).

У оквиру генералног коментара у Изјашњењу на Обавештење, подносилац пријаве је навео да предметна трансакција представља део глобалних трендова ка консолидацији оператора кабловских мрежа, те да ће омогућити потребна улагања како би дошло до реализације про-конкурентских ефеката у виду техничког и економског прогреса, односно унапређења приступа потрошача информационом и комуникационим технологијама. Консолидација кабловских мрежа је неопходна како би се осигурала ефикасност у привреди и како би се подстакле могућности за улагање, што су у могућности да спроведу технички компетентни тржишни играчи и инвеститори са финансијским могућностима попут подносиоца пријаве, односно KKR групације, којој припада и друштво SBB. Консолидација кабловских оператора стимулише иновације на тржишту и подстиче доминантне телеком оперatore да улажу у модернизацију својих мрежа како би остали конкурентни. Консолидација кабловских оператора се уочава у свим европским државама, укључујући и регион. Подаци секторске организације „Cable Europe“ из 2010. године показују да је наведени тренд консолидације довео до тога да по један кабловски оператор покрива најмање 40% кабловског тржишта у свакој од земаља Западне Европе. Консолидација је још израженија у Француској, Ирској, Шпанији, Шведској и Уједињеном Краљевству, где један кабловски оператор има преко 70% тржишног удела.

Подносилац пријаве у свом Изјашњењу даље наводи да је консолидација малих кабловских оператора, који нису појединачно у могућности да понуде напредне услуге, кључна за ефикасну конкуренцију државном оператору (Телеком Србија а.д.). Фрагментирани и мали кабловски оператори, са ограниченим ресурсима и капацитетом за проширење и интерконекцију, нису у позицији да се ефективно такмиче на тржишту, односно дугорочно не могу парирати државном оператору, који представља алтернативну опцију корисницима на готово свим адресама. У том смислу, подносилац пријаве сматра да предметну трансакцију треба посматрати као део ширег процеса консолидације сектора, односно националне интеграције кабловских мрежа, која услед специфичних структурних питања не представља разлог за било какву забринутост по конкуренцију на тржишту, без обзира на тржишно учешће на одређеним ужим територијалним целинама (нпр. територију града Београда).

Подносилац сматра да би ради исправне анализе стања на релевантном тржишту и тржишне снаге појединачних учесника, а нарочито давања одговарајућег значаја појединим операторима (и конкурентском притиску који врше на пословање учесника концентрације) релевантно тржиште производа требало посматрати свеобухватно, односно кроз анализу понуде пакета услуга електронских комуникација, имајући у виду значај појединих услуга (нарочито мобилне телефоније). Као што је Комисија и нотирала, конкуренција се све више одвија у понуди интегрисаних пакета услуга, а не појединачне услуге електронских комуникација. У том смислу, оператори који не направе неопходна прилагођавања и фокусирају се само на једну услугу немају дугорочну пословну перспективу. Конвергенција услуга и коришћење једне мрежне инфраструктуре за

пружање услуга, а нарочито дигитализација и пружање услуга путем интернета велике брзине, у великој мери смањују значај појединачних услуга и фокус тржишне утакмице померају на такмичење између понуђених *multiple-play* пакета услуга. У том погледу, ако би се стање на телекомуникационом тржишту посматрало на наведени начин, тржишна снага коју би Комисија разматрала, како подносиоца пријаве, тако и конкурентских оператера (а нарочито Телеком Србија а.д.) би несумњиво била другачије изражена, са значајно мање разлога за забринутост. Комисија констатује да изнети став подносилац пријаве није поткрепио чињеницама и доказима.

Као што је навео и у пријави, подносилац сматра да би, с обзиром да се у конкретном предмету ради о телекомуникационим услугама, релевантно географско тржиште требало дефинисати као територију Републике Србије. Телекомуникационе услуге које су предмет испитивања се уобичајено пружају широм територије Србије под истим условима. Подносилац пријаве нуди услуге по јединственој цени и у оквиру јединственог сигнала за читаву територију Србије. Иако сматра тачним да је пружање услуга кабловске дистрибуције медијских садржаја ограничено распрострањем мреже, алтернативни технолошки начини пружања услуга (IPTV, DTT или DTH), које Комисија у складу са начелом технолошке неутралности сматра заменљивим SATV технологији и стога делом релевантног тржишта у конкретном случају, доступни су корисницима на националној територији без обзира на локацију, уз ограничена или минимална улагања. У том погледу, без обзира на распрострањање кабловске инфраструктуре учесника у концентрацији, корисницима на територији Србије су, где год је присутна мрежа једног или другог учесника, генерално доступне и DTT/DTH/IPTV услуге, што значи да ефекте трансакције и консолидације у сектору треба посматрати на ширем географском нивоу. Надлежни секторски регулатор (РАТЕЛ) стање на релевантном тржишту анализира и прати на националном нивоу, добављачи медијских садржаја у преговорима генерално не разматрају распрострањеност мреже оператора (већ само укупан број корисника). Подносилац сматра да уколико се тржиште посматра технолошки неутрално, релевантно географско тржиште треба бити дефинисано на националном нивоу, с обзиром да се услуге те природе могу пружати на националној територији.

У погледу супституције тражње, у случају повећања цена кабловских оператора, сваки корисник услуге би имао могућност да се пребаци на алтернативну понуду Телеком Србија а.д. (односно, mts AntenaTV), без значајнијих трошкова преласка. По раскиду уговора, корисници промену оператора могу остварити телефонским позивом корисничког центра Телекома Србије а.д. и у релативно кратком временском периоду, Телеком Србија а.д. ће почети са пружањем услуге дистрибуције медијског садржаја том кориснику. Из угла супституције понуде, чак и када нема другог оператора кабловске дистрибуције, DTT/DTH/IPTV оператори могу да искористе постојећу инфраструктуру и услугу дистрибуције медијских садржаја понуде претежном броју становника Републике Србије, што значи да постоји и изражена супституција понуде у конкретном случају. Из претходно наведеног подносилац пријаве сматра да није оправдано анализирати релевантно географско тржиште на нивоу ужих територијалних јединица (града Београда). Такође, алтернативни пружаоци услуга (попут ОТТ телевизије или софтверских платформи), могу искористити инфраструктуру пружаоца услуге приступа интернету како

би приступили корисницима било где у Србији (нпр. изнајмљивањем мрежних капацитета, што је Комисија нотирала као реалну могућност).

При анализи релевантних тржишта, подносилац пријаве сматра да треба имати у виду важност постојеће фиксне инфраструктуре, односно телекомуникационе мреже државног оператора (*incumbent-a*) - Телекома Србија а.д., која покрива националну територију. Скоро свако домаћинство у Србији има приступ услугама фиксне телефоније, широкопојасног приступа интернету и IPTV услугама Телекома Србија а.д., путем мреже бакарних телефонских жица и xDSL технологије. Претплатници који имају приступ услугама преко фиксне инфраструктуре могу лако да приступе свим осталим телекомуникационим услугама преко исте инфраструктуре. У погледу инфраструктуре, односно тржишта фиксне телефоније и приступа интернету тренутно снажно доминира један учесник на тржишту (Телеком Србија а.д.), при чему изградња паралелне фиксне телефонске инфраструктуре није економски одржива и изводљива (природни монопол).

Као што је навео и у пријави, подносилац сматра да има основа да се релевантно географско тржиште за предметну концентрацију, а имајући у виду заменљивост услуга и алтернативне понуде конкурентских оператора, анализира на националном нивоу, те да за анализу ефеката концентрације на конкуренцију није неопходно ограничити релевантно тржиште само на територију где Циљно друштво има мрежну инфраструктуру. С друге стране, уколико би се релевантно географско тржиште анализило према мрежној инфраструктури, суштински би процену конкурентности требало вршити за сваку зграду појединачно, што није у складу са природом предметног пословања и трансакције, односно циљем Закона.

Подносилац сматра да се анализа Комисије о ефекатима концентрације у Обавештењу претежно фокусира на тржишно учешће и степен концентрисаности територијално уско одређеног сегмента једног од анализираних релевантних тржишта (дистрибуција медијског садржаја), који нема нужно суштинских ефеката на интензитет тржишне утакмице, а при чему Комисија није у довољној мери узела у обзир одређене специфичности предметне концентрације, односно позитивне ефекте на конкуренцију на појединим анализираним тржиштима и бенефите трансакције по потрошаче. Подносилац сматра да би Комисија, на основу наведених специфичности и бенефита, требало да утврди да условно одобрење предметне концентрације није неопходно, односно да концентрација не изазива забринутост по конкуренцију на релевантном тржишту.

Према Обавештењу, на тржишту фиксне телефоније оператор Телеком Србија има тржишно учешће у износу од /90-100/%, SBB има испод /5-10/%, а Циљно друштво од /0-5/%. На тржишту пружања услуге широкопојасног приступа интернету, Телеком Србија а.д. представља водећег учесника, са учешћем од /20-30/%, SBB има испод /20-30/%, а Циљно друштво од /5-10/%. При том, Телеком Србија а.д. је државни *incumbent* оператор, са значајном фиксном и DTT инфраструктуром, а поред предметних тржишта (за разлику од подносиоца пријаве), присутан је у пружању услуга мобилне телефоније као најпрофитабилнијем телекомуникационом тржишту, те је стога у могућности да понуди корисницима *quadruple-play* пакете. Наведене конкурентске предности нису доступне

подносиоцу пријаве.

Према ставу SBB-а, предметна трансакција не само да нема негативног утицаја на конкуренцију на тржиштима фиксне телефоније и приступа интернету, већ има позитивне ефекте, с обзиром да омогућава снажнију и равноправнију конкуренцију водећем учеснику на тржишту, са значајним структурним предностима.

Као што је наведено у пријави, при анализи ефеката предметне трансакције, треба имати у виду и релативни значај појединих тржишта за пословање телекомуникационих оператора. Према подацима РАТЕЛ-а, у приходу на тржиштима електронских комуникација, далеко предњачи мобилна телефонија (која не представља тржиште где су учесници концентрације активни). Након тога, највећи део прихода оператора представљају услуге фиксне телефоније, па интернет, а дистрибуција медијских садржаја, једино тржиште где учесници у концентрацији имају значајнију тржишну снагу и могућа преклапања, процентуално представља најмањи део прихода сектора. Истовремено дистрибуција медијских садржаја представља иновативније тржиште, у сталном развоју, са значајно већим процентом инвестиција у односу на друга телекомуникациона тржишта. Тако је дистрибуција медијских садржаја друга по инвестицијама, одмах иза мобилне телефоније (која има значајно мање инвестиције у односу на приходе).

Када се анализира постојећа фиксна инфраструктура, а имајући у виду наслеђену позицију Телеком Србија а.д. на тржиштима фиксне телефоније и широкопојасног приступа интернету, јасно је да би консолидација кабловских оператора омогућила повећани интензитет конкуренције на тржишту, односно снажнију алтернативу услугама Телекома Србија а.д. Подносилац је у Изјашњењу навео да ће трансакција омогућити кабловским операторима да врше снажнији конкурентски притисак на доминантног учесника у фиксној телефонији и водећег учесника у пружању услуга приступа интернету. Консолидација мреже подразумева већу географску покривеност, мрежне ефекте повећаног броја корисника и могућност понуде обједињених и стандардизованих пакета услуга, који би били конкурентнији Телекому Србија а.д., те представљали повољније услове за кориснике ових услуга.

С обзиром да није економски одрживо и оствариво да се направи паралелна инфраструктура фиксне телефоније, пожељно је стимулисати развој алтернативних инфраструктура (каблови, оптика, итд.) других учесника на тржишту, што доводи до повећања конкурентске динамике на релевантним тржиштима. У том смислу, обједињавање капацитета SBB-а и ИКОМ-а може само допринети конкуренцији. У погледу наведених релевантних тржишта, ефекти концентрације нису било какво спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције у Србији, већ супротно, јачање конкуренције на тржишту. С обзиром на природу мреже (тј. чињеницу да се све појединачне услуге могу пружати преко исте кабловске инфраструктуре), било која анализа ефеката концентрације мора имати у виду чињеницу да консолидација мреже омогућава снажнију алтернативу доминантном оператору на одређеним тржиштима, те да је из угла тих тржишта (која су економски чак значајнија по пословање оператора), трансакција управо пожељна по конкуренцију.

У том погледу како наводи подносилац, различите структурне мере или мере понашања које би се односиле на мрежну инфраструктуру, а које би Комисија разматрала због потенцијалних питања која се односе на тржиште дистрибуције медијских садржаја, због саме природе предметних услуга могу погађати и фиксну телефонију и приступ интернету, где не само да не постоји разлог за забринутост Комисије (према закључцима Обавештења), већ трансакција има позитивне ефекте по конкуренцију. У том смислу, како наводи подносилац, Комисија је дужна да узме у обзир и ефекте концентрације на наведена тржишта, односно прихватљивости евентуалних услова, те је неопходно да изречени услови не буду диспропорционални и непримерени циљу, с обзиром на ефекте на повезана тржишта (односно, евентуално умањење позитивних ефеката трансакције по кориснике).

Подносилац је у Изјашњењу навео и чињеницу да тржиште дистрибуције медијских садржаја у Србији још увек није засићено, што се мора узети у обзир при анализи ефеката концентрације на тржиште. Такође, ово тржиште карактеришу сталне иновације и значајни ниво инвестиција, што значи да се, у зависности од иновација које оператори буду увели, тржишна структура може веома брзо променити (што је очигледно из снажног и континуираног раста IPTV понуде Телекома Србија а.д.).

Подносилац је доставио Комисији податке о тржишту, засноване на укупном броју домаћинстава, на основу резултата последњег пописа становништва, а имајући у виду да домаћинства генерално имају један прикључак на релевантне услуге. Према подацима из пописа, у Београду постоји око 606.433 домаћинстава. Београд је високо-урбана и релативно економски развијена средина, те је оправдана претпоставка да постоје техничке могућности да се услуге дистрибуције медијских садржаја пружају сваком домаћинству без значајнијих препрека, односно да постоји значајан потенцијал за проширење релевантних услуга у овој средини. Комисија је анализу тржишта спровела на основу броја постојећих корисника анкетираних оператора, који је у 2015. години износио 477.083. Овакво рачунање тржишних удела према ставу подносиоца, значајно повећава разматрану тржишну снагу учесника у концентрацији. Без обзира на ту чињеницу, чак и ако се прихвати рачунање тржишних удела по основу постојећег броја корисника, Комисија је морала имати у виду потенцијал за развој релевантног тржишта (у Београду) при анализи ефеката предметне концентрације и разлога за евентуалну забринутост по конкуренцију. Разлика између постојећег броја корисника и укупног броја домаћинстава управо указује да релевантно тржиште није засићено, јер преко 20% домаћинстава у Београду нису покривена предметном услугом. При том, број корисника релевантне услуге је, према подацима Комисије, у периоду од три године (2013-2015) порастао за 11,18%. Међутим, док је број корисника кабловских оператора (учесника у концентрацији) релативно стагнирао (а макар у случају SBB-а, тржишно учешће чак опадало), Телеком Србија а.д. као IPTV оператор доживљава снажан раст. С обзиром на предности које *incumbent* оператор има на располагању, разумно је могуће очекивати да се такав тренд раста одржи, при чему Телеком Србија а.д. може прикључити нове кориснике знатно лакше него кабловски оператори, што значи да се разумно може очекивати да ће претежни део нових прикључака оптирати управо за понуду овог привредног субјекта.

Подносилац пријаве у Изјашњењу је навео да се потенцијал релевантног тржишта мора имати у виду при анализи ефеката на конкуренцију. Постоји значајан простор за повећање броја корисника оператора и развој мреже прикључака, чак и уколико се релевантно географско тржиште ограничи само на територију града Београда. Стратегија кабловских оператора и телеком оператора састоји се у фокусу на потенцијалне кориснике који још увек нису претплаћени на релевантне услуге, односно приступ и аквизицију нових корисника. У том контексту, тржишни удели различитих играча на тржишту су нестабилни у смислу да се тржишни удели могу променити значајније са проширењем приступне мреже. Уколико тржиште расте и развија се, сви учесници могу проширити своје пословање тако да постоји врло интензивна конкуренција.

Европска комисија сматра да је засићеност тржишта један од фактора који се треба узети у обзир приликом оцена ефеката концентрације по конкуренцију, односно да засићеност тржишта може да утиче на улазак на тржиште, јер може бити и лакше и профитабилније да се уђе на тржиште које се налази у фази раста него на тржиште које је статично или у опадању. На тржиштима која се налазе у фази ширења, интерес оператора састоји се у повећавању тржишног удела ступањем у уговорне односе са новим клијентима (уместо повећавања цена постојећој корисничкој бази). Из наведеног разлога, на тржиштима која се налазе у фази ширења, тела за заштиту конкуренције генерално сматрају да тржишни играчи ефективно конкуришу, чиме се смањује ризик од нарушавања конкуренције.

У складу са наводима из Пријаве, као што следи из Дигиталне агенде за 2020. годину, у телеком сектору се у блиској будућности очекује висок ниво иновација како би оператори постигли циљеве Европске комисије да се свакоме у ЕУ омогући интернет прикључак капацитета изнад 30 Mbps, а наравно и у земљама које су кандидати за чланство, попут Србије. Како би се постигао овај циљ, сви оператори који настоје да остану на тржишту морају да значајан део прихода одвоје за модернизацију својих мрежа. У овом погледу, подносилац ће бити у значајно неповољнијем положају у односу на доминантног телеком оператора:

- Приходи остварени од мобилне телефоније виши су од прихода који се остварују од *Pay-TV* услуга. Такви приходи омогућавају доминантним операторима да одвоје део прихода за улагања неопходна за модернизацију мреже, који потом имају бенефите на пружање услуга на различитим релевантним тржиштима. Подносилац нема приступ таквом извору прихода јер није у могућности да пружа услуге мобилне телефоније, односно јер су неопходна значајна улагања за понуду услуга мобилне телефоније;
- Поред модернизације мреже, с обзиром да мреже кабловских оператора покривају само део државне територије, они такође морају, уколико желе да привуку нове претплатнике, да врше улагања како би проширили своје мреже географски. Телеком Србија има значајну предност у том погледу, пошто кроз своју мрежу већ има приступ целокупном националном тржишту.

Како би увећао тржишно учешће, подносилац пријаве ће бити суочен са значајним препрекама у погледу инвестирања у повезивање нових домаћинстава на своју мрежу – споре процедуре за добијање грађевинских дозвола, трошкова изградње, при чему је

питање да ли ће придобити кориснике до којих гради инфраструктуру, а ризик представља и такмичење са постојећим операторима. Коначно, баријера проширењу мреже јесте и чињеница да је, током поступка прибављања таквих дозвола, неопходна и сагласност Телекома Србија а.д. Са друге стране, Телеком Србија а.д. може да понуди IPTV услугу свим потенцијалним корисницима, користећи постојећу инфраструктуру и не мора да одвоји сличан део прихода на ширење постојеће и изградњу нових делова своје мреже. Ово представља значајну конкурентску предност пошто Телеком Србија а.д. може да алоцира ове потенцијалне приходе, нпр. за снижење цена IPTV услуга како би увећао своје тржишно учешће или за аквизицију престижних медијских садржаја, којима би додатно привукао кориснике.

Европска комисија сматра да се на тржиштима нових технологија интерес оператора састоји у стицању тржишних удела кроз иновације и побољшање квалитета услуге, што значи да је ризик ограничавања конкуренције смањен, јер конкуренти настоје да своја тржишна учешћа увећају побољшавањем услуга. Тренутно висок удео на динамичном тржишту нових технологија не мора нужно да означава постојање тржишне моћи, нити тренутно низак тржишни удео нужно искључује постојање тржишне моћи у блиској будућности.

Изнети наводи су поткрепљени и анализом саме Комисије, којом је утврђено да су тржишни удели учесника у концентрацији стагнирали или опадали, да је тржишно учешће Телекома Србија а.д. расло, а да НН индекс тржишта благо опада у посматраном периоду (2013-2015). Сходно наведеном, подносилац пријаве сматра да се Комисија при анализи ефеката трансакције не сме ограничити на постојећем стању, већ да мора узети у обзир и трендове и потенцијал за развој релевантног тржишта.

У складу са подацима Комисије, тржишно учешће SBB-а је у посматраном периоду опало чак и на територији Београда, док је тржишно учешће Телекома Србија а.д. порасло. Несумњиво је да је тренд развоја IPTV услуге изузетно снажан, односно да Телеком Србија а.д. представља озбиљног конкурента подносиоцу, који врши значајан конкурентски притисак на свакодневно пословање и стално се развија.

Подносилац пријаве наводи да постоје структурне предности на страни пружаоца IPTV услуге, а нарочито Телеком Србија а.д. Сама Комисија је утврдила да Телеком Србија а.д., као највећи оператор фиксне телефоније у Београду, има изграђену приступну мрежу која уз одређене модификације и модернизацију и ниске маргиналне трошкове може да подржи пружање услуга IPTV-а. Тржиште се генерално најбрже шири у IPTV сегменту, док SATV сегмент стагнира. Између осталог, пакетирање услуга, нарочито са мобилном телефонијом (која је најзначајнија ставка по приходу телекомуникационих оператора), те база корисника Телеком Србија а.д. и географска распрострањеност прикључака на његову мрежу представљају значајне конкурентске предности на страни државног оператора, поред регулаторних и институционалних предности инхерентних положају јавног предузећа. Треба имати у виду да би евентуална корпоративизација, односно приватизација Телекома Србија а.д. додатно унапредила пословање, смањила трошкове и представљала додатни изазов конкурентима. Консолидација и реструктурирање неефикасности би омогућила развој понуде и смањење цена, што додатно врши притисак

на кабловске операторе.

Са друге стране, активности, потенцијал и капацитети Телеком Србија а.д. су такође значајно проширени заједничким улагањем са Јавним предузећем Емисиона техника и везе у циљу оснивања друштва mts AntenaTV д.о.о., активног у дистрибуцији медијског садржаја путем дигиталне терестријалне мреже. Чињеница је да активности Antene представљају квалитативно другачију услугу у односу на „класично“ ДТТ емитовање, с обзиром да се емитује више десетина канала, односно да сваки грађанин Републике Србије може имати приступ овом сервису, те да постоји конкурентски притисак на пословање Учесника и алтернативни избор за сваког појединачног корисника (поред IPTV услуге Телеком Србија а.д. и понуде кабловских оператора). Дакле, чак и у областима у којима би учесници концентрације представљали једине доступне кабловске операторе по спровођењу трансакције, крајњи корисници би и даље имали могућност да се одреде и за услугу Телеком Србија а.д. или Antene.

У погледу (релативно малог броја, нарочито у Београду) корисника који из евентуалних техничких разлога немају приступ IPTV услузи Телеком Србија а.д., ова компанија је почела да спроводи заједнички пројекат ALL-IP трансформације са компанијом Huawei, којим би инвестирала до 150 милиона евра у модернизацију фиксне мреже, пре свега у домену фиксног интернета и мултимедијалних услуга. Наведеним инвестицијама ће се значајно унапредити мрежа Телеком Србија а.д., односно могућност пружања IPTV услуга корисницима, што ће довести до још интензивнијег конкурентског притиска. Унапређена фиксна инфраструктура, поред постојећих предности Телеком Србија а.д. у приступу корисницима и могућности пружања *quad-play* услуга због мобилне телефоније, представља значајан изазов за пословање кабловских оператора.

Телеком Србија а.д. путем своје IPTV понуде континуирано повећава своје тржишно учешће понудом атрактивних *multiple-play* пакета, који укључују телефонију и интернет услуге – услуге које су профитабилније од дистрибуције медијских садржаја, где има убедљиво најразвијенију мрежу и представља оператора са значајном тржишном снагом. Заједно са услугом мобилне телефоније, Телеком Србија а.д. очигледно врши значајан конкурентски притисак на било којег кабловског оператора. Подносилац пријаве сматра да из свих наведених фактора, Комисија при анализи ефеката концентрације не треба да разматра само тренутно тржишно учешће Телеком Србија а.д. на релевантном тржишту (које у одређеној мери зависи од чињенице да је Телеком Србија а.д. релативно касно препознао значај медијских садржаја), већ и свеукупни потенцијал и конкурентске предности на страни овог привредног субјекта, што све заједно доводи до закључка да нема разлога за забринутост поводом ефеката предметне трансакције на тржишну утакмицу.

Поред самог Телеком Србија а.д., значајан конкурентски притисак се очекује развојем постојећих учесника на тржишту, проширењем понуде услуга, консолидацијом и растом активности, односно корпоративизацијом пословања, која је тренутно приметна код главних конкурената. Као што је наведено и у пријави концентрације, власничкој структури друштва Корепnikus д.о.о., једног од већих кабловских оператора у Србији,

приступила је Abris група, коју чине приватни инвестициони фондови. Предметна сарадња ће сигурно значајно проширити пословање овог оператора, односно омогућити му приступ додатним изворима финансирања, повећаној стручности и значајнијем пословном капацитету, што ће несумњиво довести до интензивније конкуренције на релевантним тржиштима. У погледу овог оператора, постојеће тржишно учешће не рефлектује стварни потенцијал за ефикасну тржишну утакмицу.

При анализи потенцијалне конкуренције, подносилац пријаве сматра да треба имати у виду и да је релативно лако могуће проширење пословања постојећих учесника који послују на повезаним телекомуникационим тржиштима. У том погледу, јасно је да оператори који пружају услуге приступа широкопојасном интернету могу да се преоријентишу на дистрибуцију медијских садржаја. Комисија је утврдила да оператори мобилне телефоније почињу да пружају услуге фиксног приступа интернету корисницима – са ресурсима које ови оператори имају на располагању и међународним искуством, имају могућност да значајно уђу на тржиште дистрибуције медијских садржаја. Такође, у ширем региону послују телекомуникационе компаније, укључујући међународне групације, који би могли ући на релевантно тржиште, било путем приватизације Телекома Србија а.д., куповином других мањих оператора или *greenfield* инвестицијама, а које пружају сличне услуге у земљама у којима су активни (нпр. Deutsche Telekom). У том смислу, јасна је и важност могућности понуде пакета и значаја појединих других телекомуникационих услуга.

Осим наведеног, подносилац истиче да постоје и значајне алтернативе услугама дистрибуције медијских садржаја, преко софтверских платформи (нпр. HBO GO, Netflix). Све већи број корисника се опредељује да медијске садржаје прати преко интернета, односно софтверских апликација које омогућавају избор између најпопуларнијих актуелних емисија, уз додатну накнаду, а преко интернет прикључка, што додатно представља притисак на дистрибутере медијских садржаја да унапреде програм у својој понуди. У краткорочном или средњерочном периоду, може се очекивати да ће такве софтверске услуге представљати значајан конкурентски притисак на пословање телекомуникационих оператора, као што се већ десило са преносом гласа или порука преко Интернета (нпр. Skype, Viber, WhatsApp итд.).

Комисија је при анализи тржишта широкопојасног приступа интернету имала у виду да захтеви корисника за бржим интернетом и квалитетнијом понудом представљају подстицај операторима да се на њих одговори, односно да су оператори мотивисани да инвестирају у постојеће и развој нових технологија. Исто је стање и у погледу услуге дистрибуције медијских садржаја, где захтеви корисника и расположива технологија (тзв. „паметни“ телевизори) условљавају значајна улагања у квалитет програма који оператори дистрибуирају, како у погледу техничког квалитета (нпр. HD резолуција), додатних услуга, тако и у погледу врсте програмских садржаја, што је очигледно из развоја тржишта у последњих неколико година.

SBB у Изјашњењу даље наводи да је Комисија препознала наведену потенцијалну конкуренцију на релевантном тржишту, али се не чини да ју је у довољној мери узела у

обзир при формулисању питања дозвољености концентрације у Обавештењу. Сходно претходним наводима, постојећи тржишни удели учесника не могу оправдано проузроковати забринутост из угла заштите тржишне конкуренције. Консолидација кабловских оператора је део глобалних трендова, условљених притисцима динамике кретања тржишног учешћа, структурним условима пословања и јачањем алтернативне понуде. У средњем или дужем року, наведени трендови негативно утичу на пословање кабловских оператора који се не прилагоде тржишним приликама, односно не врше стално унапређивање пословања и своје услуге.

Чак и након што се узме у обзир потенцијал развоја тржишта и динамика конкурентских понуда, став је подносиоца пријаве да предметна концентрација не изазива негативне ефекте по тржиште и због чињенице да постоје изузетно ограничена преклапања мрежа учесника у концентрацији. Када је реч о кабловској мрежи, њена распрострањеност условљава и доступне алтернативе корисницима, односно избор између различитих оператора је могућ тек уколико постоји преклапање њихових мрежа у приступу кориснику. Овакво преклапање је условљено изградњом паралелне мрежне инфраструктуре до истих домаћинстава. Према анализама РАТЕЛ-а, географска распоређеност оператора, односно чињеница да се подручја пружања услуге ретко преклапају, представља реално ограничење супституције на страни тражње. РАТЕЛ је такође констатовао да оператори немају економски интерес да нуде услугу дистрибуције тамо где већ постоји кабловска мрежа. Ово значи да крајњи корисници услуга често немају могућност замене једног кабловског оператора са другим, односно да често не постоји директна конкуренција између кабловских оператора (не постоји алтернативна понуда). Споменута ситуација на тржишту кабловске инфраструктуре је очекивана, због економске неисплативости изградње паралелних кабловских мрежа, што би водило непотребним грађевинским трошковима и радовима и дуплирању трошкова одржавања кабловске мреже. С обзиром да се мреже кабловских оператора не преклапају, они фактички нису конкуренти у пружању услуга корисницима. Подносилац процењује да концентрација у том смислу омогућава обједињавање мреже, те њену техничку и технолошку интеграцију, али генерално не умањује тренутно постојећу конкуренцију на тржишту.

Покривеност коју ће имати кабловска мрежа SBB/ИКОМ након спровођења трансакције остаће ограничена у односу на покривеност xDSL мрежа доминантног оператора (Телекома Србија а.д.), с обзиром да SBB/ИКОМ покривају значајно мању територију у погледу прикључених домаћинстава. При том, док оператори кабловске мреже морају да изврше значајна улагања пре прикључења новог подручја, без могућности да унапред буду сигурни у погледу броја претплатника које ће придобити, доминантни оператор може да лако развије своју базу Pay-TV претплатника, тако што ће постојећим корисницима у области телефоније и интернета понудити и IPTV услуге, без потребе да у оквиру цене за Pay-TV предвиде било какав поврат улагања.

Непостојање преклапања између SBB и ИКОМ-а на тржишту дистрибуције медијских садржаја, показује према оци подносиоца пријаве да се стање конкуренције неће погоршати услед предметне концентрације. Из угла корисника, пре концентрације услуге

дистрибуције медијских садржаја које је пружао ИКОМ, биле су претежно незаменљиве са истим тим услугама које је пружао SBB. Истовремено и услуге SBB-а и услуге ИКОМ-а биле су увек заменљиве са IPTV услугама (Телеком Србија а.д.), односно другим технолошким платформама. На предметном тржишту пре концентрације постојала је само директна конкуренција између IPTV оператора и CATV оператора, док конкуренција између CATV оператора генерално није постојала. Тржишно учешће – на националном или локалном тржишту – није релевантно у том погледу, јер не утиче на стварну конкуренцију између учесника на тржишту.

SBB сматра да на релевантном тржишту дистрибуције медијских садржаја постоји директна конкуренција претежно између кабловских оператора, са једне стране, и IPTV оператора, са друге стране. Стога, свака концентрација на тржишту кабловских оператора, тиме и предметна трансакција, генерално неће имати негативних ефеката на конкуренцију, већ напротив, резултира у снажнијим кабловским операторима и могућношћу њиховог вршења значајнијег конкурентског притиска на телекомуникационог лидера (овде Телеком Србија а.д.), што доводи до јаче тржишне конкуренције свеукупно. Стање конкуренције на предметном релевантном тржишту након спровођења концентрације неће се променити, јер ће постојећа конкурентска динамика и интензитет тржишне утакмице између IPTV и CATV оператора остати. Пошто ће стање конкуренције на предметном тржишту остати непромењено, SBB процењује да предметна концентрација неће имати негативне ефекте по конкуренцију.

Подносилац пријаве је у Изјашњењу истакао да су, без обзира на број корисника или тржишно учешће на било којој ужој географској територији, активности SBB-а и ИКОМ-а претежно комплементарне, односно углавном нема преклапања између учесника концентрације у мрежној инфраструктури при прикључку ка крајњим корисницима (што је и Комисија потврдила). Различити објекти су прикључени на мрежну инфраструктуру SBB-а и ИКОМ-а, а мреже се углавном међусобно не секу, што значи да не пружају услуге корисницима на истим адресама. Разматрање „доминантног положаја“ подносиоца пријаве на одређеном географском подручју, а које не узима у обзир наведену чињеницу (да не долази до смањења конкурентског притиска услед предметне трансакције – јер учесници у концентрацији из структурних разлога међусобно не конкуришу) било би непотпуно и неадекватно, односно не би омогућило постизање циља закона. „Доминантан положај“ оператора је условљен распрострањивањем његове мреже, а у конкретном случају, мреже кабловских оператора се не преклапају, што значи да они не представљају стварне конкуренте (при чему је Комисија утврдила да кабловски оператери међусобно не представљају ни значајније потенцијалне конкуренте).

Подносилац је спровео и доставио Комисији анализу преклапања мрежне инфраструктуре, односно прикључака у зградама путем којих је могуће приступити појединачним домаћинствима (крајњим корисницима), где постоје корисници SBB-а и ИКОМ-а. Из наведене анализе се види да су предметна преклапања у инфраструктури од мањег значаја, односно да су мреже учесника у концентрацији претежно комплементарне. У том погледу, с обзиром да се мрежа учесника углавном не преклапа, њихово тржишно учешће на територији града Београда није релевантан индикатор ефеката предметне трансакције,

односно разлог за забринутост из угла прописа о конкуренцији. Учесници се преклапају у минималном броју домаћинстава, односно броја претплатника у Београду (испод [...]%). Према разматрањима Комисије, преклапања су мала и у односу на пословање самих учесника у концентрацији. Наведена преклапања не могу представљати основ за значајнију забринутост из угла прописа о заштити конкуренције, односно значајније ограничавање, спречавање или нарушавање стварне тржишне конкуренције. Уколико се тржиште анализира на националном нивоу, односно узму се у обзир сви наведени фактори тржишне утакмице, наведена преклапања су очигледно од занемарљивог значаја за конкуренцију.

Након спровођења трансакције, корисници ће имати избор између најмање једног кабловског оператора (SBB/ИКОМ), IPTV оператора (Телеком Србија а.д.) и DTT оператора (Antena), уз неколико DTH оператора (Polaris, Digi Sat, Total TV), те за највећи број корисника неће ефективно доћи ни до какве промене у погледу доступних алтернатива. У том смислу, подаци о стању на нивоу града Београда нису нужно релевантни за потребе процене стварних ефеката предметне трансакције. При том, Телеком Србија а.д. има путем своје фиксне инфраструктуре приступ свим објектима на релевантној територији, те може понудити алтернативне услуге корисницима у подручјима где год да су тренутно присутни SBB или ИКОМ (а слично је случај са другим технологијама преноса).

За разлику од Телеком Србија а.д., који има приступ готово свим домаћинствима на основу постојеће фиксне мреже, кабловски оператори морају да значајно улажу у изградњу инфраструктуре и мреже како би могли да понуде новим корисницима услугу, односно имају значајне фиксне трошкове за приступ корисницима. Операторима се економски не исплати финансирање спровођења прикључка до зграде уколико би се на услугу претплатило само неколико корисника, због чега је уобичајена пословна стратегија оператора да не прикључују зграду на мрежу уколико не постоји сагласност, односно исказано интересовање барем 51% станара (економија обима у приступу корисницима). Ово може представљати значајно ограничење за пружање услуге, нарочито уколико већ постоји инфраструктура конкурентског оператора, јер је неопходно да се већи број домаћинстава сложи о промени оператора. Такође, јасно је и деловање економије опсега, где је корисницима који су преплаћени на одређени пакет услуга теже да промене оператора, односно где је потребно да се понуди конкурентнија понуда у сваком или више сегментата како би се привукли корисници.

Како процењује подносилац пријаве, спровођење предметне трансакције неће довести до битног смањења избора за претплатнике, који су до сада претежно имали понуду SBB-а или Телеком Србија а.д., односно ИКОМ-а или Телеком Србија а.д. Због високих трошкова, кабловски оператори до сада нису у значајнијој мери међусобно конкурисали, нити су пружали услуге истим корисницима, а преклапања која постоје нису значајнија, односно не могу представљати основ за забрану трансакције.

Подносилац је у оквиру прилога 22 пријаве, предложио да Комисија посебно узме у обзир повећање ефикасности услед спровођења концентрације, односно бенефите концентрације у корист купаца, укључујући ефекте на цене, квалитет, иновације, проширење могућности

избора итд. Подносилац пријаве сматра да Обавештење није у довољној мери узело у обзир наведене бенефите, односно позитивне ефекте по тржиште које ће спровођење трансакције имати.

Подносилац пријаве даље наводи да ће услед предметне трансакције корисници имати користи од унапређења квалитета услуга кроз иновацију и модернизацију кабловске мреже, интерконекцију и интеграцију мрежа учесника концентрације, што ће омогућити бољу поузданост предметних услуга. Трансакција ће омогућити проширење и побољшање широкопојасне мреже ИКОМ-а, укључујући повезивање различитих градова и међународних веза, односно реконструкцију и проширење постојеће мреже овог привредног субјекта. По спровођењу аквизиције, планирана је пуна интеграција ИКОМ-ове мреже са SBB мрежом, услед чега ће доћи до значајног побољшања и унапређења свих услуга које ИКОМ пружа корисницима. Подносилац пријаве је представио Комисији планиране инвестиције, којима ће бити могуће постићи унапређења услуга Циљног друштва у погледу видео сервиса, интернет сервиса и телефоније. Трансакција ће омогућити унапређивање корпоративног управљања (укључујући смањење трошкова), уштеде у програмским трошковима и капиталним издацима, повећање оперативних ефикасности и краће време развоја и имплементације нових производа, као и значајно бољи квалитет услуге и проширен избор за кориснике Циљног друштва. Подносилац пријаве је истакао историјске бенефите консолидације кабловских оператора, при чему је Подносилац при преузимању оператора у региону редовно имплементирао унапређивање мреже и приступа мрежи, промену модема и set-top box-а доступних корисницима, увођење дигиталне понуде и напредних сервиса, прикључивање корисника на Wi-Fi зону SBB-а, те понуду корисницима услуге дигиталне фиксне телефоније, уз значајне инвестиције по кориснику аквизираног оператора и милионске инвестиције у мрежну инфраструктуру, подршку пословању, односе са корисницима и пратеће службе. SBB је, уз минимална прилагођавања цена, у дугом низу година инвестирао у квалитет услуге (повећање брзине интернета, квалитета и разноврсности канала у понуди, додатних услуга итд.).

Подносилац пријаве дакле сматра да није оправдано у анализи ефеката трансакције и евентуалних услова задржати се на тржишном учешћу, на било којој географској територији, из следећих разлога:

- трансакција има позитивне ефекте на тржишта фиксне телефоније и приступа интернету, с обзиром да омогућава алтернативе доминантном државном оператору на наведеним тржиштима;
- постоји значајан потенцијал за развој свеукупног релевантног тржишта, при чему главни конкурент учесника концентрације има евидентне структурне предности услед којих се може очекивати значајан будући раст. Динамика кретања тржишних удела и јачања конкурената показује да учесници концентрације генерално стагнирају, а да алтернативна понуда расте;
- услед географске распрострањености мрежа учесника у концентрацији, неће доћи до смањења међусобног конкурентског притиска учесника. Преклапања учесника концентрације нису изражена у мери у којој би могле да значајно ограниче, наруше

или спрече конкуренцију, било да се релевантно географско тржиште дефинише национално или као територија Београда;

- трансакција је део ширег глобалног тренда консолидације сектора, те има значајне бенефите по укупно тржиште и кориснике, које је неопходно имати у виду при анализи ефеката.

Подносилац пријаве сматра да сви наведени критеријуми јасно указују да предметна концентрација неће довести до било каквог спречавања, нарушавања или ограничавања конкуренције на релевантним тржиштима, односно да закључак Комисије изнет у Обавештењу, по коме се предметна концентрација не би могла безусловно одобрити, није оправдан. НН индекс, који представља први показатељ потенцијалног интензитета тржишне конкуренције, при овако дефинисаном релевантном географском тржишту не показује стварне потенцијалне конкурентске притиске након концентрације (који се суштински неће мењати), с обзиром на специфичну природу распрострањања инфраструктуре оператора, те га не треба узимати као основни индикатор ефеката предметне трансакције (нарочито не уколико се ограничи на тржиште уже географске целине, попут Београда, када су алтернативни пружаоци услуга присутни на националној територији).

Подносилац пријаве даље у Изјашњењу наводи да према његовом сазнању оператори у Србији генерално поштују принцип интернет неутралности, односно недискриминације одређених врста садржаја при пружању услуге приступа интернету корисницима. На корисницима је избор приступа интернет садржајима и услугама према сопственом избору, а оператори не блокирају или дискриминишу (смањују брзину) интернет саобраћаја у погледу било којих врста садржаја.

У складу са циљевима и начелима регулисања односа у области електронских комуникација, од суштинске је важности да се у сектору електронских комуникација обезбеди висок ниво заштите интереса потрошача у односу са операторима, нарочито обезбеђивањем доступности јасних и потпуних информација о ценама, условима приступа и коришћења (укључујући ограничења) и квалитету јавних комуникационих услуга, као и обезбеђивање могућности крајњих корисника да, приликом коришћења јавних комуникационих мрежа и услуга, слободно приступају и дистрибуирају информације, као и да користе апликације и услуге по свом избору. У том смислу, јасно је да су правила о интернет неутралности компатибилна са постојећим законским оквиром и регулаторном праксом у Републици Србији. Уколико кршење правила о интернет неутралности буде препознато као значајније питање на локалном тржишту, РАТЕЛ ће посебно регулисати ову материју у оквиру секторске регулативе. Такође, с обзиром да чл. 3. ЕУ Регулative 2015/2120 посебно регулише ово питање, у поступку даље хармонизације српског законодавства са прописима Европске уније постоје механизми којима ће се регулисање конкретне материје додатно прецизирати и ускладити са европским принципима.

Подносилац пријаве истиче да намерава да поштује наведене принципе у даљем пословању, док то чине и остали учесници на тржишту, односно док неутралност интернета представља преовлађујућу тржишну праксу. Осим тога, како наводи

подносилац пријаве, с обзиром да је Комисија закључила да реализација предметне концентрације не доводи до забринутости у погледу ограничавања конкуренције у погледу тржишта широкопојасног приступа интернету, јер постоји конкуренција између активних учесника на тржишту и могућих начина (технологија) приступа интернету, односно да неће стећи доминантан положај као резултат трансакције, те имајући у виду чињеницу да је конкретно релевантно тржиште динамично и отворено, подносилац пријаве сматра да свакако не постоје разлози за забринутост у погледу интернет неутралности.

Подносилац пријаве наводи да разматрање могућих негативних ефеката предметне концентрације изнето у Обавештењу кроз могућност затварања тржишта од стране SBB-а за поједине емитере медијског садржаја није оправдано, нити поткрепљено радњама предузетим у току испитног поступка. Подносилац истиче да не постоји никакав разлог за забринутост у погледу затварања тржишта за алтернативне емитере медијских садржаја. Не рачунајући пакете *premium* канала (HBO, Cinemax, Cinestar) који се посебно наплаћују као додатна услуга, подносилац тренутно у понуди има 144 TV канала, 21 HD канал и 57 радио канала. Занемарљив је број канала у понуди које производе повезана друштва United групе. Такође, према независним анализама гледаности, сви канали United групе заједно учествују у укупној гледаности телевизијског програма са око [...]%.

Разноврсност програмских садржаја, нарочито са дигитализацијом мреже која омогућава достављање значајно већег броја канала корисницима јесте један од параметара конкуренције на релевантном тржишту. Сваком оператору је у интересу да има што више канала у понуди, како би омогућио атрактивнији пакет садржаја корисницима, укључујући нарочито различите врсте програмских садржаја. Истовремено, емитерима је у интересу да буду присутни на што већем броју платформи, како би максимизовали износ накнаде и прихода од оглашавања. У том погледу, оператори и емитери можда неће постићи договор о комерцијалним условима сарадње, одређени програмски садржаји можда не одговарају концепцији програма конкретног оператора, али апстрактно искључивање алтернативних програма (уколико су довољно атрактивни за кориснике) није у интересу (чак ни вертикално интегрисаних) оператора. Само илустрације ради, Подносилац тако у постојећем програму емитује Eurosport и SOS Kanal (алтернативе Sport Klubu), Cartoon Network и Minimax (алтернативе TV Kanal Ultra), MTV и Pink Music (алтернативе Grand Narodnoj Televiziji). Не постоје емитери који уговарају забране конкурисања за алтернативне канале сличне програмске концепције (нпр. дечији или музички програм), било са SBB-ом или ИКОМ-ом. Такође, подносилац редовно обогаћује своју понуду новим атрактивним садржајима, укључујући у скорије време канале Trace Urban, IDJ TV, различите канале из Pink пакета итд. При том, није јасно како би искључивање конкурентског медијског садржаја из понуде могло да повећа продају медијских садржаја повезаних лица – канали се емитују свим корисницима, уколико су у понуди одговарајућег пакета. Престанак емитовања канала HBO на платформи SBB-а неће довести до повећања продаје канала Cinemania – сви корисници SBB-а већ имају приступ поменутом каналу. Евентуално би било могуће да се у занемарљивом проценту повећа гледаност одређеног канала, али с обзиром на број програмских садржаја у пакету, односно на чињеницу да гледаоци једним притиском дугмета могу променити канал који

гледају, оваква пословна стратегија ни на који начин не би омогућила значајније или сигурне додатне приходе оператору или повезаним друштвима.

У погледу могућности оператора да утиче на нижу цену, дуже рокове плаћања или друге непогодности за емитере, подносилац истиче да инострани произвођачи медијских садржаја имају значајно већу преговарачку снагу у односу на домаће оператере, те забринутост у том погледу не би била оправдана. У погледу домаћих емитера, треба имати у виду да учесници углавном не плаћају накнаде за емитовање локалних програма у основном пакету. Додатно, имајући у виду стални конкурентски притисак, подносиоцу пријаве је у интересу повећана разноврсност садржаја и атрактивност понуде, што значи да нема разлога да одбије дистрибуцију квалитетног програма (нарочито јер SBB генерално има већу и разноврснију понуду канала од ИКОМ-а). Према ставу подносиоца пријаве, операторима је практично немогуће да корисницима ограниче избор у погледу услуга емитера различитих квалитета (јер им је директно у интересу да понуда буде разноврсна), а с обзиром да се канали нуде у пакету, из угла корисника, било који појединачни канал не утиче на цену укупног пакета за кориснике (јер их има преко стотину у оквиру пакета).

Поносилац пријаве сматра да разматрања потенцијалних ефеката трансакције на емитере изнета у Обавештењу нису оправдана, односно нису поткрепљена радњама спроведеним у току испитног поступка. Наведене оцене не одговарају чињеничном стању, те не могу бити ни основ за одлучивање у предметном поступку. Приликом анализе ефеката предметне (или било које) концентрације, потребно је разматрати да ли би евентуална забринутост по конкуренцију била резултат предметне трансакције. У конкретном случају, предметна трансакција је хоризонталне природе. Подносилац пријаве има вишеструко већи број корисника од Циљног друштва само у Београду (а многоструко више на читавом српском тржишту, на којем емитује јединствену понуду канала). Уколико SBB до сада није вршио дискриминацију емитера, релативно мали пораст броја корисника на једном уском географском подручју у оквиру Србије му то неће омогућити. Такође, без обзира на то како Комисија дефинише релевантно тржиште за малопродају услуга, куповина медијских садржаја се несумњиво обавља на националном нивоу. Емитерима генерално није релевантно да ли купац (оператор) има мрежу у Пожаревцу или Београду, већ колико корисника има, што представља основ за обрачун накнаде. У том погледу, у складу са подацима достављеним у току поступка, ефекти трансакције на конкуренцију су значајно мање изражени, односно прираст концентрације износи испод 5% тржишта према броју корисника. Сходно томе, SBB сматра да није оправдана било каква забринутост поводом хипотетичког искључивања конкурентског медијског садржаја.

Комисија је у Обавештењу изразила забринутост по питању продаје ТВ права за дистрибуцију/реемитовање ТВ канала који нуде одређене (пре свега спортске) садржаје, независно од технологије дистрибуције. SBB истиче да из навода који се односе на ово питање није јасно шта представља основ за овакву забринутост и у којој је мери она везана за предметну трансакцију. Повезана друштва подносиоца пријаве канале којима управљају продају на српском тржишту у складу са легитимним економским интересом и комерцијалним принципима. Имајући у виду да се изворним носиоцима права плаћају

релативно високе накнаде, које не зависе од броја оператора са којима сарађују, постоји снажан финансијски подстицај емитерима да продају канале што већем броју оператора, како би остварили веће приходе од претплате и оглашавања, односно били у стању да поврате трошкове програма. Канали које производе повезана лица подносиоца представљају занимљив садржај корисницима и део понуде оператора у Србији, што је очигледно из чињенице да их и други оператори на тржишту дистрибуирају (нпр. ИКОМ, Радијус Вектор, Коперникус), али њихова дистрибуција се неће променити предметном трансакцијом, нити они представљају обавезан садржај пакета оператора. Сама Комисија није анализирао економски значај, садржину програма или атрактивност наведених канала у току предметног поступка, те сходно томе није ни јасно на чему заснива забринутост изнету у Обавештењу. Ово је нарочито случај с обзиром да Циљно друштво тренутно емитује канале у продукцији повезаних друштава Подносиоца, те се стање у овом погледу несумњиво неће променити предметном трансакцијом, нити има разлога да Подносилац промени пословну политику према трећим лицима након спровођења предметне трансакције.

Сходно наведеном, подносилац пријаве сматра да наводи Обавештења у погледу забринутости Комисије за однос подносиоца са емитерима нису оправдани, нити везани за предметну трансакцију.

Подносилац истиче да суштински није могуће понудити паралелну понуду (посебан пакет) постојећим корисницима ИКОМ-а, из следећих разлога:

- 1) због структуре мреже и уговора са емитерима канала, није могуће задржати у понуди посебан пакет канала који би био еквивалентан постојећој понуди ИКОМ-а (из контролног центра је могуће пустити сигнал само тако да би сви корисници били у стању да га преузму, односно не могу се таргетирати само постојећи корисници ИКОМ-а; технички је немогуће имати два сигнала);
- 2) подносилац има јединствену понуду и комерцијалне услове, која је доступна свим корисницима на српском тржишту. Задржавањем услова у тренутној понуди ИКОМ-а, односно посебном понудом за ове кориснике, Подносилац би фактички дискриминисао своје постојеће кориснике, којих је далеко више. Подносилац има повремене промоције и акције, које се нуде свим корисницима релевантних услуга.

С обзиром на наведене аргументе (укључујући чињеницу да је сама Комисија потврдила да на претежном делу мрежне инфраструктуре не постоје преклапања), подносилац пријаве сматра да није оправдана брига за конкуренцију која би се посебно односила на постојеће кориснике ИКОМ-а. У већини зграда, трансакција представља замену једног понуђача услуга другим: корисници који су до сад имали услугу ИКОМ-а, уместо тога ће имати услугу SBB-а, која је генерално супериорна у односу на релевантне параметре конкуренције. Након спровођења предложене структурне мере, чак и у објектима у којима постоје паралелни корисници SBB-а и ИКОМ-а, очуваће се постојећи избор за потрошаче, који ће имати могућност да се определе за алтернативног кабловског оператора (уколико постоји комерцијални интерес трећих лица - оператора за пружањем такве услуге), поред постојећих алтернативних IPTV, CATV, DTT и DTH пружалаца услуге. При том, при процени услова конкуренције, морају се имати у виду сви претходно наведени аргументи

(алтернативна услуга и конкурентски притисак Телеком Србија а.д., који већ има нешто јефтинију понуду за основни пакет (РСД 1.135), односно ДТТ понуду Antene, потенцијал и будући развој релевантног тржишта, релативни значај одређених услуга у оквиру пакета, потрошачку моћ становништва као ограничавајући фактор за ценовну политику оператора итд.).

Подносилац пријаве је навео да је састав основног (аналогног) пакета SBB-а и ИКОМ-а, за који се обично опредељују корисници најмање куповне моћи, претежно сличан, односно да је преко 70% постојеће понуде канала ИКОМ-а идентично еквивалентној понуди SBB-а. SBB корисницима у основном пакету нуди десет канала више од ИКОМ-а, а у погледу структуре различитих канала, приметно је да се код SBB-а у основној понуди налазе престижни међународни канали које ИКОМ нема у основној понуди (нпр. CNN, Viasat History/Explorer, Animal Planet, BBC, Cartoon Network, E!, Fashion TV, Eurosport итд.). У погледу функционалности, броја и врсте канала, основни пакети су упоредиви, или је предност на страни SBB-а, односно преласком на еквивалентни пакет SBB-а корисници не би били оштећени ни на који начин.

Што се тиче цене основног пакета, такође не постоји значајнија разлика у понуди SBB-а и ИКОМ-а, већ је разлика у цени минимална и износи свега 95 динара месечно (SBB има цену од РСД 1.295, ИКОМ од РСД 1.200). За нове кориснике, чак и ова разлика је практично нивелисана у првој години, с обзиром да ИКОМ додатно наплаћује инсталациону таксу у износу од 1.000 динара, што није пракса SBB-а. Сходно томе, није оправдано претпоставити да би предметна трансакција могла на било који начин значајније негативно да утиче на кориснике ИКОМ-а, било по квалитету или по ценама услуге. Када би подносилац желео да подигне цене након трансакције, био би принуђен да то учини за све кориснике – што је неколико пута више од преузетих корисника ИКОМ-а (у Београду), односно значајно више на територији читаве Србије (с обзиром да SBB има јединствену понуду на националној територији). С обзиром да су поједини региони у Србији значајно сиромашнији од Београда, а имајући у виду алтернативну понуду Телеком Србија а.д., оваквим поступањем би се значајно нарушила конкурентност понуде SBB-а, нарочито у односу на главног конкурента на тржишту.

Имајући наведене разлоге у виду, као и предлоге мера које је спреман да преузме, подносилац пријаве сматра да би у предметном случају, било какве мере или услови које би се односиле на одржавање континуитета постојеће понуде ИКОМ-а били неоправдани, непропорционални и да не би испунили циљ Закона.

Подносилац пријаве наводи у Изјашњењу да Комисија није детаљно образложила забринутост у погледу кретања цена релевантних услуга након спровођења концентрације изражену у Обавештењу. С обзиром да подносилац има јединствену цену услуга на територији Србије (а да се предметна трансакција претежно односи на Београд), на постојећи конкурентски притисак на пословање SBB-а (који се неће променити спровођењем трансакције), на чињеницу да ни пре трансакције није било ефективне конкуренције између учесника због структурних разлога, односно на чињеницу да је куповна моћ становништва значајан ограничавајући фактор за кретање цена на

релевантном тржишту, подносилац пријаве сматра да брига за цене није оправдана. Секторски регулатор (РАТЕЛ) је у септембру 2016. године, имајући све наведене факторе у виду, закључио да на релевантном тржишту не постоје ни регулаторне ни структурне баријере, односно да је процењено да ће се тржиште развијати и кретати у правцу успостављања делотворне конкуренције, те да конкретно тржиште не подлеже *ex ante* регулацији, иако је у претходном периоду подносилац примењивао изречене мере претходне контроле цена услуга (што имплицира да их није злоупотребљавао). Сходно томе, подносилац пријаве сматра да забринутост Комисије у погледу кретања цена није оправдана.

Подносилац пријаве у Изјашњењу закључује да не би требало да постоје разлози за забринутост Комисије да би спровођење предметне концентрације довело до јачања доминантног положаја, односно спречавања, нарушавања или ограничавања конкуренције. Међутим, у интересу ефикасног спровођења трансакције и отклањања евентуалних забринутости Комисије о ефектима трансакције, подносилац пријаве је 24. фебруара 2017. године доставио Комисији предлог услова које је спреман да прихвати ради испуњавања услова за одобрење концентрације.

Након анализе предложених услова од стране SBB-а које је спреман да прихвати у циљу условног одобрења концентрације, Комисија је констатовала да исти јесу подобни, али не и довољни за условно одобрење концентрације. Осим тога, Комисија није могла да прихвати ни предложене рокове за реализацију структурне мере. С тим у вези, Комисија је представницима SBB-а указала на наведене околности, те је сходно томе подносилац пријаве 08. марта 2017. године доставио Комисији измењени и допуњени предлог услова.

Након разматрања и анализе предложених посебних услова, рокова за њихово извршавање и начина контроле извршавања услова, Комисија је проценила да су исти подобни за остваривање услова из чл. 19. Закона, што ће даље бити образложено.

У циљу отклањања забринутости Комисије поводом смањења могућности избора након концентрације за кориснике услуга на оним адресама у Београду где постоји преклапање секундарне мрежне инфраструктуре учесника у концентрацији, подносилац пријаве је предложио структурну меру дезинвестирања секундарне мрежне инфраструктуре у објектима где постоји преклапања исте. Подносилац је доставио Комисији анализу преклапања прикључака SBB-а и ИКОМ-а, тј. адресе у Београду на којима мрежну инфраструктуру имају оба учесника концентрације.

Комисија сматра да након реализације предложене мере, заинтересовани трећи оператори након повезивања конкретне зграде са својим оптичким чвором, могу да пружају услуге корисницима у објектима где постоје преклапања секундарне мрежне инфраструктуре SBB-а и ИКОМ-а, при чему би SBB задржао алтернативну мрежу. Из угла заинтересованих оператора, преузимање секундарне инфраструктуре би омогућило лакши улаз у објекат, односно брже постављање и проширење сопствене мреже и понуде. На овај начин, у предметним објектима би се задржала конкуренција кабловских оператора при пружању релевантних услуга корисницима. Такође, имајући у виду капацитете Телеком Србија а.д.,

корисници би имали избор да се одлуче и за IPTV понуду овог оператора. С обзиром да је Комисија релевантно тржиште производа анализирао на технолошки неутралном принципу, DTH оператори који су активни на тржишту, такође представљају алтернативне пружаоце услуге, што значи да корисници имају избор пружалаца услуге (коме треба додати и алтернативне IPTV платформе, софтверске платформе итд.). Имајући у виду да се учесници у концентрацији не преклапају у пружању услуга корисницима на другим адресама, наведеном структурном мером би се анулирала постојећа преклапања инфраструктуре која су резултат предметне трансакције. Сходно томе, након имплементације структурне мере, постојећи ниво конкуренције у наведеним објектима у Београду остао би очуван, односно корисници услуга неће имати смањен избор броја оператора.

Ради отклањања забринутости Комисије у погледу кретања цена релевантних услуга након спровођења концентрације и омогућавања предупредивања потенцијалних негативних ефеката предметне трансакције, SBB је предложио услов који се тиче редовног извештавања Комисије о малопродајној цени основног пакета услуге дистрибуције медијских садржаја, ради омогућавања правовременог мониторинга активности подносиоца у периоду од две године од Почетног дана, уз достављање образложења узрока насталих промена, које ће Комисија оцењивати.

SBB је предложио (што је Комисија и прихватила) да након Почетног дана свим корисницима који на Почетни дан имају закључен уговор о претплатничком односу са ИКОМ-ом, понуди да закључе са SBB-ом једну од две врсте уговора: претплатнички уговор закључен на неодређено време, према важећим редовним условима које SBB нуди постојећим или потенцијалним корисницима или претплатнички уговор закључен на одређено време, према важећим промотивним условима које SBB нуди постојећим или потенцијалним корисницима. На овај начин, постојећи корисници ИКОМ-ових услуга који се одлуче за SBB као будућег пружаоца услуга, имаће две могућности избора у зависности од својих интереса. Конкретно, потенцијални корисници SBB-ових услуга (бивши ИКОМ-ови претплатници) моћи ће у законом дефинисаном року да раскину уговор са SBB-ом уколико закључе претплатнички уговор на неодређено време, према важећим редовним условима које SBB нуди својим постојећим корисницима, односно уколико будући корисници SBB-ових услуга (бивши ИКОМ-ови претплатници) закључе претплатнички уговор на одређено време (нпр. 2 године), према важећим промотивним условима које SBB нуди постојећим или потенцијалним корисницима, имаће одређене бенефите (нпр. нижа цена или додатна услуга). Осим наведеног, највећи број садашњих ИКОМ-ових претплатника у Београду уколико није задовољан понудом SBB-а, има могућност да се определи за алтернативног кабловског оператора (уколико постоји комерцијални интерес трећих лица - оператора за пружањем такве услуге), поред постојећих алтернативних IPTV, CATV, DTT и DTH пружалаца услуга.

Комисија је предложене услове процењивала у погледу утврђивања њихове подобности за остваривање услова из члана 19. Закона, који се односе на оцену дозвољености концентрације. Предложене услове Комисија је оценила подобним за потребе постизања циља због којег су предложени, у односу на какво становиште и доноси решење којим

условно одобрава предметну концентрацију. На основу свега претходно изнетог, Комисија је закључила да су испуњени услови из члана 66., а у вези са чланом 19. Закона, односно да је предлог структурних мера и мера понашања дат од стране подносиоца пријаве прихватљив у целини, због чега је одлучено као у ставу I и II диспозитива.

Одлука у ставу III донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена. Подносилац пријаве је благовремено уплатио износ који одговара висини накнаде за издавање решења о одобрењу концентрације у испитном поступку и Комисији доставио доказ о извршеној уплати, што је утврђено у ставу III диспозитива.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић